

RAKENTAJA

Numero **7**
Perjantai 15.7.2016

MP2 Itella Oyj

8 **Kesäpäiviä** vietettiin Tampereen pyörteissä 3 000 ihmisen voimin.

12 **Kesätöiden** saanti on ollut tänäkin vuonna hankalaa opiskelijoille.

16 **Sosiaalitulojen** laadussa on hajontaa primasta sikolättiin.

Luonto ei voi olla aina se, joka kärsii ensimmäisenä

Jos tuttu radioääni Mikko ”Peltsi” Peltola voittaisi Eurojackpotissa miljoonia, panisi hän suurimman osan rahoista luonnon kestäväan kehitykseen.

Teksti: Maija Ulmanen Kuva: Terhi Hytönen

Vantaankosken virrassa näkyy perhokalastaja. Siima kulkee kauniisti selän taakse ja takaisin. Ranne tekee pientä liikettä. Olkavarasi ei liikahtakaan. Koski on lumoava auringonpaisteessa. Tuntuu kuin mikään ei voisi rikkoa rauhaa kalastajan ja kosken välillä.

Juuri tuon rauhan takia **Mikko Peltolan** elämä pyörii pitkälti luonnon ja kalastamisen parissa.

– Olen ollut niin onnekas, että erilaisten sattumusten kautta olen saanut kalastamisesta ja luonnossa liikkumisesta elantoni. Muussa tapauksessa en ikinä pystyisi viettämään näin paljon aikaa kalastaen, kahden pienen lapsen isä kertoo.

Vaikka kalastaminen antaa miehelle mahdollisuuden rauhoittua, on se myös opettanut hänelle kärsivällisyyttä.

– Vietin viime yön perhokalastaen Hämeenlinnan vieressä olevassa upeassa koskessa. Tällä reisuilla – niin kuin lukuisilla muillakin – opin nöyryyttä. Meitä oli kolme miestä, joista yksi oli paikallinen. Koko yön aikana me kaksi ulkopaikkakuntalaista emme saaneet kuin yhden kalan ja paikallinen kalastuskaveri sai yhdeksän. Kalastimme aivan samanlaisilla perhoilla ja välineillä, mutta heittotekniikassa ja paikkatuntemuksessa on se taika. Olihan se vähän sellaista pimeässä toheltamista, Peltsi tokaisee.

Miksi luontoa kuuluu suojella?

Peltsin mielestä liian usein taloudelliset intressit ja luonnonsuojelun kalleus menevät luontoarvojen ohi.

– Aivan sama kuin kotitalouksien kierrätys – paljon helpommalla pääsisi, jos iskisi kaikki vain yhteen, samaan muovipussiin ja heittäisi kaatopaikalle.

Luonnon tuhoamisessa ei ole nykypäivä Peltsin mielestä kyse tiedon puutteesta, vaan pikemminkin siitä, ettei välitetä. Hänen mielestään ihmiset haluavat liian usein mennä sieltä, missä aita on matalin.

– Halutaan päästä mahdollisimman halvalla eikä piitata. Sitä se on! Ihan sama vaikka turvevoima saastuttaa. Vesivoima tappaa kalat. Peltojen ja jokien väliin ei rakenneta tarvittavaa suojeluvyöhykettä ja näin ollen vedet valuvat pelloilta suoraa jokeen ja järveen, Peltsi kiteyttää.

Luontoon kohdistuvien epäkohtien kautta mies on oppinut arvostamaan eri lailla luontoa kuin nuorempana. Vaikka hän pitääkin meteliä luontoon kohdistuvista vääryyksistä, on hän lopulta sitä mieltä, että tämän hetkinen luonnon tila Suomessa on kaiken kaikkiaan hyvä.

– Jos kokonaisuutta katsotaan on tilanne hyvä, mutta paljon tapahtuu myös pahaa. Erityisesti vaelluskalojen tilanne huolestuttaa. Myös vesivoimasta käydään kovaa keskustelua. Joku aikoinaan erehtyi myymään sitä luontoystävällisenä energiana. Se energiamuoto on tappanut Suomessa vaelluskalat lähes sukupuuttoon.

Peltsi ei saa millään muotoa, vaikka kuinka sitä kääntelee ja vääntelee, vesivoimasta ympäristöystävällistä. Uusiutuvaa toki, mutta päästöttömydestäkin hän on montaa mieltä.

Vesivoima on pääsyy siihen, miksi lohi- ja taimenkannat ovat tällä hetkellä niin heikossa jamassa. Muitakin syitä on: metsäojitukset, maatalouden päästöt, ylipäättänsä saastuttaminen, ilmaston lämpeneminen, liikakalastus.

”Ei metsä voi aina olla se, minne rakennetaan”

– Kyllä meissä kalastajissakin on vikaa. Vesivoima on lopulta kuitenkin ollut se lohen kannan nousun estäjä. Se minua on tässä viime vuosina eniten riepunut.

Jos kalakannat ovat valvottaneet Peltsiä öisin, niin myös luonnonsaastuttajien olemattomat sanktiot mietityttävät miestä.

– Eikö Suomessa muutenkin ole rangaistukset aika pieniä, oli syy mikä tahansa? Pitäisi tietenkin olla kunnon rangaistukset. Puhuttiin sitten salakalastuksesta tai luonnon häikäilemättömästä tuhoamisesta. Koskee niin firmoja kuin yksityishenkilöitäkin.

Peltsin mielestä rangaistukset ovat myös kansalaisten oikeustajukysymys.

– On älytöntä, että monta kertaa käy niin, että viime kädessä asianajajat käärivät suuret rahat luonnonsaastuttamisjupakassa, vaikka rahojen pitäisi mennä luonnon eheyttämiseen. Pitäisi pystyä määrittelemään ympäristötuhosta rahallinen korvaus, joka kohdistuisi siihen, mitä pahaa ollaan saatu aikaan, eikä oikeuslaitokselle, Peltola sanoo.

Välinpitämättömyyttä

Eikö jokaiselle meistä pitäisi olla kristallinkirkaana mielessä se, että pidämme luonnosta huolta? Ettemme pilaa sitä kaunista, joka meitä ympäröi?

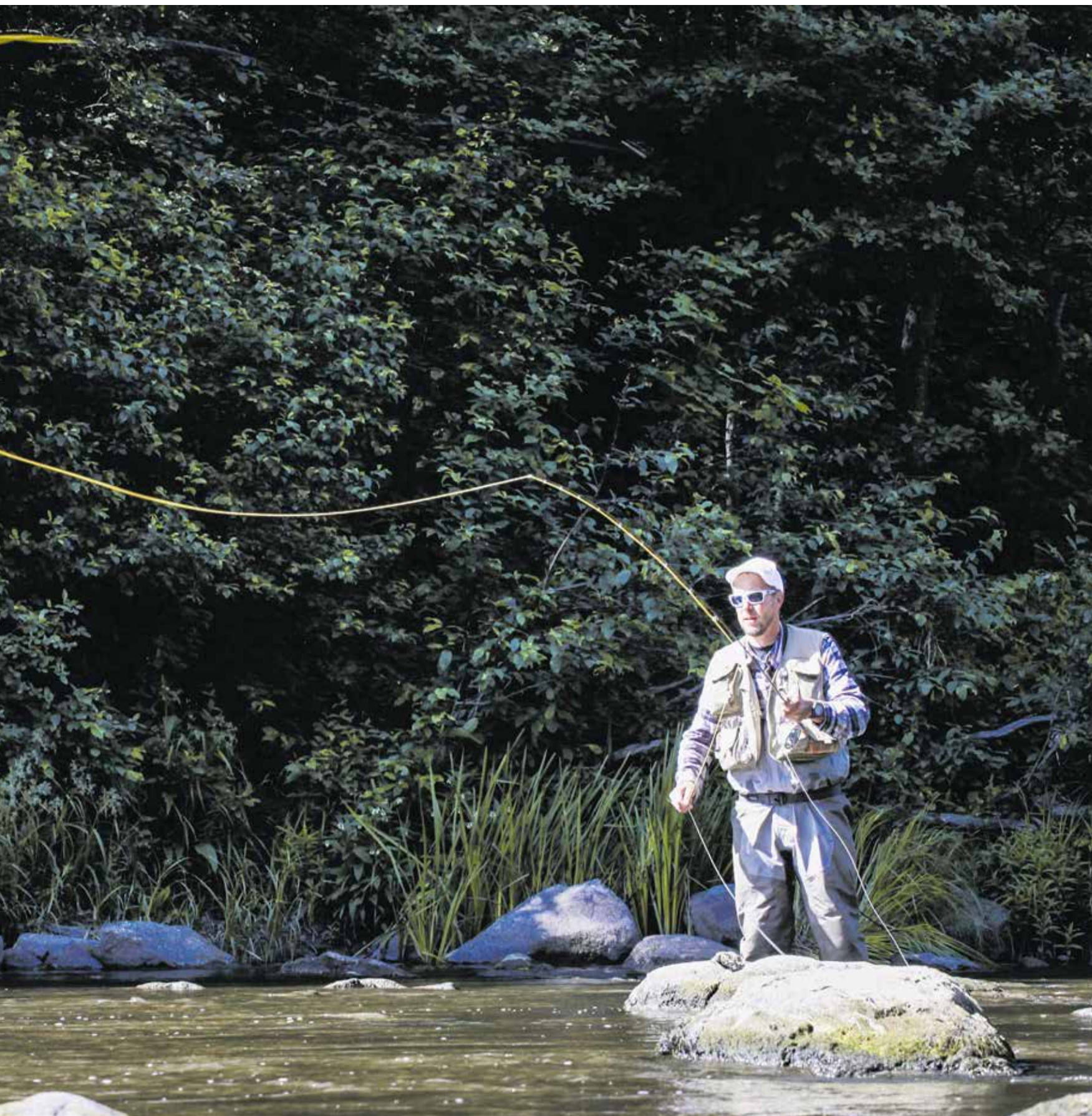

– Peltsen mielestä vastaus kysymykseen on välinpitämättömyys. Hänen mielestä ihminen, joka viettää aikaansa vain kaupungissa, eriytyy jossain määrin luonnosta, eikä jaksa välittää. Se on inhimillistä.

– Näkeehän sen esimerkiksi kaupunkikaavoituksessa. Tarvitaan lisää asuntoja, mutta mihin ne kaavoitetaan? Metsä ei voi aina olla se ensimmäinen paikka, josta tilaa otetaan, jos muuta maata ei ole.

Lukuisissa tutkimuksissa on lisäksi todettu, että kaupungeissa pitää olla riittävästi luonnontilassa olevaa luontoa, ei pelkkiä keinonurmia ja taasaista maastoa.

– Ihmisen perusluonteeseen kuuluu, että on kovin vaikea kiinnostua asioista ennen kuin ne kohdistuvat omaan hyvinvointiin tai elämään. Moni mökkiläinen kohauttaa olkiaan turvevoimien

malle ja ihmettelee, että kuinka niin se muka niin paljon saastuttaa. Toinen on ääni kellossa siinä kohtaa, kun turvevoimala pamahtaisikin siihen omaan naapuriin ja saastuttaisi mökkijärven, Peltola sanoo.

Perhokalastaja sanoo itsekin, että on vaikea kiinnostua esimerkiksi Suomen lentopallomaa-joukkueen harjoitusolosuhteista, kun asia ei ole omakohtainen. On helppo olla välipitämätön. Tästä johtuen Peltosen mielestä luonnonsuojelijan onkin pidettävä meteliä omista intresseistään.

– Ei kaikkien tarvitsekaan olla kiinnostuneita vaikkapa luonnonsuojeluista. Kaikista tärkeintä olisi se, että päättäjät saisivat käsiinsä oikeaa tietoa ja edesauttaisivat luonnon kukoistamista. Se on meidän kaikkien yhteinen etu. Ympäristöpolitiikan kuuluu olla sillä tasolla, ettei luonto ole aina kärsijänä.

Mitä asioille pitäisi tehdä?

Jos intohimoinen perhokalastaja saisi käteensä taikasauvan, hän panisi suomalaisen kalaston siihen kuntoon, että se pohjautuisi yhä enemmän luontaiseen lisääntymiseen. Se on kalastajan mukaan menossa sinne suhtaan, mutta liian hitaasti.

– Jos saisin päättää, Suomesta räjäytettäisiin turhat padot pois ja niihin patoihin, jotka tuottaisivat merkittävästi sähköä, tehtäisiin toimivat kalatiet. Tämän lisäksi maatalouden päästöihin puututtaisiin rakentavasti, ei niin, että maaviljelijät joutuisivat vieläkin ahtaammalle. Koska tykkäänhän syödä perunaa ja juoda maitoa, suomalaista sellaista. Vielä tämän kaiken ohella kun saisi kalastuksen sääntelyn järjeistettyä ja lisättyä kalojen lisääntymispaikkoja ja kalastusmatkailua saataisiin kasvatettua, oltaisiin jo aika hyvällä tiellä. ■

Kuka?

Mikko "Peltsi" Peltola

- 42-vuotias
  - Kahden lapsen isä
  - Radiotoimittaja, juontaja ja toimittaja
- On juontanut muun muassa Erätulilla ja Peltsin Lappi -ohjelmia.

Hänet voi nähdä myös juontamassa Seinäjoen Tangomarkkinoita.

Peltola tuli alun perin tunnetuksi televisiossa juontaessaan Yleisradion Summertia. Hän vakiinnutti paikkansa yhtenä Suomen kuunnelluimmista radiojuontajista tehdessään Radiomafian aamuohjelmaa.

Kesäduunissa ja ihan pihalla

KUN MONI MUU viettää maassamme ansaittua kesälomaansa, painavat kesäharjoittelijat ja -työntekijät hiki hatussa töitä. Kesätyöstä moni nuori saa ensimmäisen kokemuksensa työelämästä ja se on monelle ensimmäinen askel polulla kohti vakituista työpaikkaa. Kuvan, jonka nuori työelämästä kesällä saa, toivoisi olevan hyvä. Valitettavasti näin ei aina ole.

Isoilla yrityksillä on pitkälti vakiintuneet sopimus- ja palkkauskäytännöt kesähessujenkin osalta. Sopimukset tehdään kirjallisesti, palkka on sen mitä pitää ja joku kokeneempi pitää välillä kädestä ja ohjaa tekemään työt oikein. Monella rakennusalan yrityksellä on erilaisia pitkän aikavälin ohjelmia, joissa tehdään yhteistyötä ammatti-

koulujen kanssa niin, että sama nuori käy kaikki harjoittelunsa ja työssäoppimisensa saman yrityksen työmaalla.

Mutta sitten on ne toisenlaiset työpaikat. Pienet, villit yritykset, jotka muissakin asioissa työllistävät liiton henkilökuntaa. Rakennusliittoon tulee kesällä paljon puheluita joko kesätyöntekijöiltä tai heidän vanhemmiltaan, kun pieni työläinen pohtii, maksetaanko hänelle oikeaa palkkaa. Ja valitettavan usein ei makseta. On päästy kumminkaiman sedän tutun työmaalle töihin ”hyvillä puheilla”, ilman kirjallista työsopimusta ja siten kaikki ei ole mennytkään ihan niin kuin pitää. Kyllä siinä varmasti nuorella ihmisen taimella tulee kusetettu olo.

Jäätelömyyjät, mansikanpoimijat, toriapulaiset ja muut kausityöntekijät työllistävät myös SAK:n Kesäduunari-infon palvelunumeroa. Tuntuu siltä, että ihan tietynlaiset yritysajat käyttävät härskisti hyväkseen nuoria, jotka eivät vielä tiedä oikeuksistaan, työlainsäädännöstä tai tesseistä mitään.

Rakennusalan toisen asteen opiskelijoista suurin osa on liittynyt opiskelijajäsenenä Rakennusliittoon. Vaikka he tuskin lueskelevat päivittäin alan työehtosopimuskirjasia, on heillä asiat paremmin, kuin monella muulla; on ihmisiä, joilta voi saada apua, jos työsuhteessa ilmenee epäselvyyksiä.

Hyvää kesää kaikille ja pitäkää te vanhemmat ja kokeneemmat huolta pienemmistänne. ■

Sommarjobb och helt vilse

NÄR MÅNGA i vårt land håller sin välförtjänta semester, jobbar sommarpraktikanter och -arbetare i sitt anletes svett. Sommarjobbet ger många ungdomar deras första kontakt med arbetslivet och för många är det också det första steget på stigen mot en fast anställning. Förhoppningsvis får de unga på sommaren en positiv bild av arbetslivet. Tyvärr är det inte alltid så.

De stora företagen har en långvarig avtals- och lönepraxis också för sommarvikarierna. Avtalen är skriftliga, lönen är den den ska vara och någon mer erfaren håller ibland i handen och ser till att arbetet utförs på rätt sätt. Många företag inom byggbranschen har olika program för långa perioder, där man samarbetar med yrkesskolorna så att

samma ungdom kan utföra all sin praktik och inläring i arbete på samma företags byggen.

Men sedan finns de där andra arbetsplatserna. Små, vilda företag, som också i andra frågor sysset sätter förbundets personal. Byggnads får på somrarna många telefonsamtal av antingen sommararbetarna eller deras föräldrar, när den lilla arbetaren funderar om hen får rätt lön. Och beklagligt ofta får hen inte det. Man har fått jobb via kusinens kompis farbrors bekanta med ”vackra ord”, utan skriftligt arbetsavtal och sedan går inte allt som det skulle. Den lilla mänskoplantan känner då säkert att någon har strilat hen i ögonen.

Glassförsäljare, jordgubbsplockare, torgbiträden och andra säsongarbetare sysset sätter FFCs

Sommarjobbsinfos servicenummer. Det verkar som om en viss kategori företagare helt fräckt ut nyttjar unga, som ännu inte känner till sina rättigheter, arbetslagstiftning eller kollektivavtal.

Största delen av dem som studerar till ett yrke inom byggbranschen på andra stadiet har anslutit sig som studerandemedlemmar i Byggnads. Även om de knappast dagligen läser branschens kollektivavtalshäften, har de en bättre situation än många andra; det finns folk som kan ge hjälp om det uppstår oklarheter i anställningen.

Trevlig sommar till alla! Och vi äldre och mer erfarna sköter om våra minsta! ■

Kannen kuva: Maija Ulmanen

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Kysymys on suojelusta

Vuonna 1983 edesmennyt **Kaarlo Sarkko** oli työoikeuden professori ja työtuomioistuimen presidentti. Hän toimi myös jonkin aikaa valtakunnansovittelijana ja oli aikanaan myös työsopimuslakikomitean sihteeri. Kaarlo Sarkon teos *Työoikeus* (yleinen osa, 1972) pyrkii siihen, että ”lukija näkisi mahdollisuuksien mukaan työoikeuden todellisuuden eikä pelkästään joitakin lakitekstien kielellisiä analyyseja”.

Vaikka vuodet ovat vierineet, ei työlainsäädännössä (eikä työnantajan ja työntekijän välisessä suhteessa) ole tekstien nykyaikaistamisesta huolimatta tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka vanhentaisivat Sarkon esitystä työoikeuden todellisuudesta. Tässä kannaltamme tärkeimmät ”pointit” työehtosopimuksista:

Toisaalta työehtosopimuksilla pyritään suojelemaan työntekijöitä siten, että työnantaja on velvollinen noudattamaan työsuhteen ehtoina työehtosopimuksen määräyksiä. Tietenkin myös työntekijäpuolelle asetetaan työehtosopimuksissa velvollisuuksia.

Toisaalta työehtosopimukseen liittyy työrauhan turvaaminen sopimuksen voimassaoloajaksi. Viime vuosina tämä tehtävä on onnistunut erittäin hyvin: Lakkoja ei sopimuksen voimassa ollessa ole.

Työehtosopimustoiminnan pohjana on työmarkkinaosapuolten tasavertaisuus verrattuna työnantajan ja yksityisen työntekijän väliseen suhteeseen. Työehtosopimustoiminta on lisännyt tasavertaisuutta.

Tämä perusasetelma halutaan purkaa. Kuten **Seppo Lindblom** kirjoittaa (kolumni *Talous & Yhteiskunta-lehdessä* 2/2016), on ollut meneillään oloissamme poikkeuksellinen vyörytys ammattiyhdistysliikkeen nujertamiseksi. Esimerkiksi kelpaavat joustot, joista päättäminen halutaan säätää vain työantajalle. Tiedonkulun avoimuus, luottamusmiesoikeudet ja yritysdemokratia eivät kuulu asiaan. Lindblom jatkaa: ”On paradoksaalista, että liberaalit haukat pyrkivät lentoon juuri aikana, jolloin markkinatalouden moraalin kilpi on tahrautunut.”

SAK piti kesäkuussa hyvän, yhtenäisyyttä lujittavan edustajakokouksen. Yhteinen tehtävä on pitää yllä työhämisten suojaa. Meidän asiamme on vahvistaa koko SAK:laista yhteisvoimaa pitämällä oman toimintamme viressä ja osallistamalla tarmokkaasti keskusjärjestön tekemiseen. Sitä riittää. Edessä on muun muassa toiminta Suomen työmarkkinamallin rakentamiseksi.

Lindblom antaa muutaman hyvän opillisen tienviitan Suomen mallin rakentajille: Paikallista sopimista ei tule idealisoida (ihannoida). Keskusjärjestöjä tarvitaan turvallisen muutoksen takaajiksi. Hallitus pysyköön asiasta erillään. Yhteiskuntasopimuksen käsitettä ei tarvita. ■

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Paikka: Kalasatama, Helsinki
Aika: Heinäkuu 2016

Mitä? Viehättävää rosoa ja uutuutnaan kiiltävää asuntokantaa samoilla seuduilla. Helsingin Kalasatama voittaa nosturien määrä -kilpailun menen tullen. Toivottavasti aluetta ei pyritä valmiinakaan kiillottamaan liikaa, vaan tietty, berliinimäinen boheemius säilyy ainakin alueen laidoilla.

EI KELPAA. UUSITAAAN.

ETTIKÄÄ RENNOMPI RAPPARI. NÄÄ PITTO-RESKIT PITSAPAIKAT EIVÄT OLE IHAN MUN ALAANI.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhint
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 12.8.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 29.7.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Rakennusteollisuus RT:

Talonrakennusyritysten kannattavuus aallonpohjassa, mutta kohenemaan päin

Rakentamisen laihat vuodet ovat syöneet talonrakentamisen kannattavuutta. Talonrakennusyritysten keskimääräinen tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja jäi viime vuonna vain 2,9 prosenttiin. Käyttökate vastaavana aikana oli 4,9 prosenttia. Viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana ne ovat olleet korkeimmillaan 7 prosentin tuntumassa.

Rakennusalalla kannattavuus on heikentynyt kolmesta neljään viime vuotta. Vuonna 2015 talonrakentamisen kannattavuus laski 0,3 prosenttiyksiköllä, kun taas rakennustuoteteollisuudessa kasvua toteutui jo 2,2 prosentin verran. Rakennustuoteteollisuudessa liikevoitto vuonna 2015 ylsi 5,5 prosenttiin ja käyttökate nousi 8,5 prosenttiin liikevaihdosta.

Kuluvana vuonna kannattavuus kohenee molemmilla toimialoilla, sillä rakentamisen suhdannekuva on myönteinen ja kasvun ennakoitaan jatkuvan myös ensi vuonna. Kohenevan suhdanteen arvioidaan parantavan myös rakennusalan yritysten kannattavuutta.

Tiedot käyvät ilmi Talonrakennusteollisuus ry:n ja Rakennustuoteteollisuus RTT ry:n kannattavuus selvityksestä. Vuoden 2015 tilinpäätöstietojen perusteella toteutettu selvitys tehtiin viime vuoden tapaan yhteistyössä Balance Consulting Oy:n kanssa. Mukana oli yhteensä 195 talonrakennusteollisuuden yritystä, joiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 7,0 miljardia euroa. Rakennustuoteteollisuuden yrityksiä oli mukana 67, joiden liikevaihto oli yhteensä 2,5 miljardia euroa. ■

Vaikka talonrakennusyritysten kannattavuus on ollut viime aikoina heikkoa, on suunta parempaa kohti jo selvä. Suomessa rakennetaan tänä vuonna enemmän kuin pitkään aikaan.

MATKA HYVÄÄN KUNTOON -KIERTUE 2016

TULE TESTAAMAAN KUNTOSI HELPOSTI JA HIKOILEMATTI ARKIVAATTEISSA

- Kehon kuntoindeksi -testit rekassa
- Testien kesto vain 20 minuuttia
- Vinkit kunnan kohentamiseen ja fiksuun syömiseen
- Maksuton tapahtuma työyhteisöille ja kaikille työikäisille

Matka hyvään kuntoon

ELOKUU

Ma 22.8. Kemi S
 Ti 23.8. Rovaniemi
 Ke 24.8. Oulu
 To 25.8. Oulu
 Pe 26.8. Kajaani
Ma 29.8. Helsinki S
 Ti 30.8. Vantaa
 Ke 31.8. Helsinki

S-tunnuksella merkityt tapahtumat ovat SuomiMies seikkailee -tapahtumia, jolloin rekka on varattu ensisijaisesti miehille.

K K I

Tapahtumat järjestää Kunnossa kaiken ikää -ohjelma yhteistyökumppaneineen.

SYYSKUU

To 1.9. Vantaa
 Pe 2.9. Espoo
 Ma 5.9. Outokumpu
 Ti 6.9. Joensuu
 Ke 7.9. Joensuu
 To 8.9. Joensuu
Pe 9.9. Joensuu S
 Ma 12.9. Savonlinna
 Ti 13.9. Mikkeli
 Ke 14.9. Mikkeli
 To 15.9. Mikkeli
Pe 16.9. Pieksämäki S
Ma 19.9. Hollola S
 Ti 20.9. Lahti
 Ke 21.9. Lahti
 To 22.9. Lahti
 Pe 23.9. Heinola
Ma 26.9. Nivala S
 Ti 27.9. Kokkola
 Ke 28.9. Ylivieska
 To 29.9. Pietarsaari
 Pe 30.9. Kannus

LOKAKUU

Ma 3.10. Raisio
 Ti 4.10. Turku
 Ke 5.10. Turku
 To 6.10. Turku
Pe 7.10. Uusikaupunki S
 Ma 10.10. Pori
 Ti 11.10. Pori
 Ke 12.10. Pori
 To 13.10. Harjavalta
Pe 14.10. Rauma S

Varaa paikka testeihin itsellesi ja työporukallesi matkahyvaankuntoon.fi

Tanskassa annetaan hymiöitä

Työsuojeluvalvonnan painopisteet eri Pohjoismaissa samankaltaiset.

Pohjoismainen työympäristökonferenssi keräsi satakunta työsuojelun ammattilaista eri Pohjoismaista Tampereelle kesäkuun alussa.

Konferenssin keskeisintä antia oli eri pohjoismaisten työsuojelutar kastajien mahdollisuus jakaa hyviä käytäntöjä, toteaa ylijohtaja **Leo Suomaa** sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosastolta.

Osana konferenssia osallistujat tutustuivat tamperelaisilla työpaikoilla työsuojeluvalvontaan käytännössä.

Pohjoismaiden välillä on yllättävän paljon yhtäläisyyksiä huolimatta erilaisesta lainsäädännöstä. Eroavaisuuksista mainittakoon, että Tanskassa tarkastajat antavat tarkastuskertomuksen ohella työpaikalle yleisarvosanan hymiöillä, kertoo konferenssiin osallistunut tarkastaja **Mikael Söderholm** Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta.

Konferenssin teemana oli riskiin perustuva työsuojeluvalvonta.

Kaikissa Pohjoismaissa tarkastuksia pyritään suuntaamaan riski-

altille aloille ja ongelmatyöpaikoille. Tämän suuntaamisen kohdeherkkyyden parantamiseksi eri Pohjoismaissa on kehitetty tietojärjestelmiä. Norjassa tietotekniikan hyväksikäyttö on edennyt pisimmälle, siellä tietojärjestelmä etsii automaattisesti tarkastuskohteet. Suomessa työsuojeluvalvonnan kohteiden valinta pohjaa eniten tarkastajan harkintaan, Suomaa sanoo.

Suomaan mukaan Suomessa on viety pisimmälle erilaisten mittareiden käyttö työsuojeluvalvonnan tukena. Esimerkiksi Halmeri-kyselyn avulla selvitetään turvallisuusjohtamisen tilaa työpaikalla. Kysymyslomake kattaa turvallisuuden hallintajärjestelmien pääkohdat.

Työsuojeluvalvonnan nousevat teemat ovat Pohjoismaissa Suomaan mukaan samankaltaiset.

– Harmaan talouden torjunta ja työpaikan psykososiaalisten kuormitustekijöiden hallinta ovat pienin nyanssieroin toiminnan painopisteitä jokaisessa Pohjoismaassa, Suomaa toteaa. ■

PERHEVIIKOT

VIELÄ
EHDIT HAKEA
SYKSYN JA JOULUN
PERHEVIKOILLE!

16. -21.10.2016	Vuokatin UO
16. -21.10.2016	Yyterin kylpylä
16. -21.10.2016	Pajulahti UO
16. -21.10.2016	Rauhalahdi
16. -21.10.2016	Kuortaneen UO
17. -22.10.2016	Ikaalisten kylpylä
23. -28.10.2016	Peurungan kylpylä

- haku aika päättyy 31.7.2016

21. -26.12.2016	Yyterin kylpylä
21. -26.12.2016	Kuortaneen UO
22. -27.12.2016	Vuokatin UO
26. -31.12.2016	Kunnonpaikka
27.12.16 -1.1.17	Ukkohalla

- haut päättyvät 22.-28.9. välillä

LAPSIPERHEIDEN HYVINVOINTIIN.
TUTUSTU JA HAE: WWW.PHT.FI

Aikuisen: 125 €/5 vrk
Lapsi 6-16 v: 75 €/5 vrk
Alle 6-vuotias lapsi: 0 €/5 vrk
Työtön/lomautettu aikuinen: 62,50 €/5 vrk
sis. ohjelma sekä perhemajoitus täysihoidolla.

Betonitekniikan tutkimukseen rahoitusta

Aalto-yliopisto ja betonialan toimijat solmivat 15.6.2016 yhteistyösopimuksen betonitekniikan tutkimuksen edistämiseksi Aalto-yliopistossa. Sopimuksen mukaan betoniala lahjoittaa Aalto-yliopistolle miljoonan euron suuruisen apurahan käytettäväksi betonitekniikan tutkimukseen.

Lahjoittajien joukkoon kuuluvat varainkeruuta koordinoineen Suomen Betoniyhdistys ry:n lisäksi Rakennustuotteiden Laatu Säätö, SBK-Säätö, Finnsementti Oy, Rudus Oy, Betoniteollisuus ry:n valmisbetonijaosto, Talonrakennusteollisuus ry, Parma Oy, Suutarinen yhtiöt sekä Betsset Oy.

Oma professuuri

Yhteistyösopimukseen pohjautuen Aalto-yliopisto perustaa viisivuotisen insinööritieteiden korkeakoulun betonitekniikan Professor of Practice -tehtävän. Tehtävään on kutsuttu Tekniikan tohtori **Jouni Punkki**. Professuuri sijoittuu rakennustekniikan laitokselle.

Professori Punkin erityisosaamisalueita ovat betonin materiaali- tekniikka, betonin säilyvyys ja betonielektrotekniikka. Hänen tutkimuksessaan korostuvat muun muassa betonin kestävä käyttö, betoni esteettisenä materiaalina sekä digitali-

Jouni Punkki on todellinen betonimies. Hän valaa materiaalista myös taidetta, jota esiteltiin viime vuoden Rakentajan numerossa 8.

saation ja automaation liittäminen betonitekniikkaan.

– Vaikka betoni on hyvin perinteinen rakennusmateriaali, siinä on edelleen hyödyntämätöntä potentiaalia. Tutkimuksen osalta näen tärkeänä betonin ja betonirakentamisen uudistamisen, Punkki kertoo. ■

Tampereella tärähti

Rakennusliiton Kesäpäiviä vietettiin tyypillisessä kesäsäässä reilun 3000 hengen voimin.

Teksti: Maija Ulmanen

Kuvat: Maija Ulmanen, Heikki Korhonen ja Tapio Jääskeläinen

Tämän vuoden Kesäpäivät lähtivät liikenteeseen parhaalla mahdollisella tavalla jo perjantaina, kun ympäri Suomea moottoripyörät ja autot vaunuineen startattiin motoristien ja karavaanareiden voimin. Vaikka Uudellamaalla ilmassa oli aistittavissa kosteusprosentti sata, niin se ei vannoutuneita ja hyvällä asenteella varustettuja motoristeja haitannut.

– Tämä on tyypillinen motoristitapahtuman sää, tokaisi yksi moottoripyöräilijä Vantaan huoltoasemalla ennen lähtöä ja kiskaisi sadevaatteet niskaan.

Yhteensä Tampereella kokoontui noin 120 motoristia ja karavaanaria ympäri Suomea.

Varsinaisena pääpäivänä, lauantaina, Kesäpäiville oli tullut ilahduttavan paljon lapsiperheitä, jotka toivat mukavaa piristystä muuten hieman pilviseen päivään. Finlaysonin vanhaan tehdasmiljööseen oli pantu hienot puitteet pysty ja siellä kuultiinkin niin musiikkiesityksiä kuin puheita.

Lounaan ja pienen tauon jälkeen olikin hyvä mennä panemaan maha sekaisin Särkänniemen erilaisissa vauhtilaitteissa. Niin lapset kuin aikuisetkin nauttivat huvipuiston tarjonnasta.

Myös Rakennusliiton kultakurkun titteli oli jaossa tasokkaassa karaokekilpailussa, joka käytiin huvilaitteiden hellässä syleilyssä. Korkeatasoisen kilpailun voitti **Hannu Yli-Hukkala** osasto 086:sta. Toiseksi sijoittui **Seppo Pätynen** osasto 057:sta ja hyväksi kolmeksi **Kirsi Martikainen** Kuopion maalareista. Laulukilpailun tuomareina toimivat **Reino Bäckström** ja **Jonna Pirttijoki**.

Musiikkiesityksiä kuultiin pitkin iltaa niin Särkänniemen lavalla kuin satamaravintola Kaisla ja Ankkurissakin. Lanteiden pyörittämisestä pitivät huolta bändit *Me And My Monkeys* ja *Agents & Vesa Haaja*. Lisäksi harmonikkataiteilija **Jonna Pirttijoki** näytti, kuinka harmonikkaa näppäillään. Illan hieman hämärtyessä **Pauli Hanhimäki** nousi lavalle ja sai naiset huokailemaan ihastuksesta.

Tuhannet kiitokset kaikille Kesäpäivävieraille, järjestäjille ja esiintyjille. Te mahdollistitte hienon viikonlopun. ■

Rakennusliiton metsästys-ammuntakisat 11.6, Nokia

Kesäpäivien Rakennusliiton metsästysampumakisoihin oli osallistunut 42 ampujaa. Ampujia oli tullut niin Rovaniemeltä kuin Pohjois-Karjalastakin. Mukavasti menneiden kisojen jälkeen järjestäjillä oli kuitenkin vieno pyyntö; Kunpa saisimme naisiakin mukaan kisoihin. Palkintopallisijat olisivat taattuina.

Yksi ampuja oli ylitse muiden Nokialla järjestetyissä ki-

soissa. Yli neljäkymmentä vuotta amuntaa harrastanut **Ari Hyypiä** on voittanut elämänsä aikana lukuisia mitaleja. Haulikko-kisoista on tullut Suomen mestaruuksia.

– Olkapäävamma on pakottanut ottamaan vähän rauhallisemmin ja valitsemaan lajeja, jotka eivät kuormita kättä liikaa.

Ammunta on Hyypiälle ennen kaikkea mahdollisuus irrottautua arjesta ja hallita mieltä. ■

JOUKKUEKILPAILU

Haulikko

- Osasto 557 I
Ari Hyypiä
Petri Munne
Eetu Oranko
- Osasto 557 II
Tuomas Save
Tomi Save
Jarno Save
- Osasto 100
Pekka Suomalainen
Seppo Virtanen
Risto Lehtiö

Trap

- Osasto 557 I
Ari Hyypiä
Tomi Save
Jarno Save
- Osasto 557 II
Jukka Pakkanen
Juha Rantakaulio
Petri Munne
- Osasto 490
M Pehkonen
J Hiltunen
Y Ryhänen

MIESTEN SARJA

Trap

- Hyypiä Ari
Osasto 557
- Munne Petri
Osasto 557
- Penttinen Saku
Osasto 159

MIESTEN 60 SARJA

Haulikko

- Lehtiö Risto
Osasto 100
- Ryhänen Yrjö
Osasto 490
- Tervämäki Pekka
Osasto 010

MIESTEN YLEINEN SARJA

Haulikko

- Hyypiä Ari
Osasto 557
- Penttinen Saku
Osasto 159
- Vyyryläinen Juha
Osasto 014

MIESTEN 50 SARJA

Haulikko

- Väyrynen Juha
Osasto 350
- Save Tomi
Osasto 557
- Ala-Hakuni Jari
Osasto 244

MIESTEN 60 SARJA

Trap

- Ryhänen Yrjö
Osasto 490
- Pehkonen Mikko
Osasto 490
- Hämäläinen Ari
Osasto 078

Muurarit kisailivat Tampereella

Samalla vietettiin Tampereen muurariosaston 120-vuotisjuhlia.

Johanna Hellsten

Sääkin päätti suosia heinäkuun alussa Tamperetta, joka toimi muurarien kesäpäivien vietto- paikkana. Se oli hyvä, sillä muura- reiden kesäpäivillä erilaisilla urhei- lukisoilla on jo pitkät perinteet. Tä- nä vuonna kisapaikka oli hieno, Mu- seoviraston suojelema Pyynikin Ur- heilukenttä, jonka takana siinti – his- toriallisesti sopivana – myös raken- nus, jossa punaiset pitivät aikanaan päämajaansa kansalaisodan aikana.

Noin 70 muuraria otti kuumana lauantaina toisistaan mittaa saap- paanheitossa, juoksussa, viestissä, jalkapallossa, tikanheitossa ja kuu- lantyyntönnössä. Sunnuntaina vuorossa olivat rantakalastus ja lentopallo.

Joukkueet oli saatu kasaan Hel- singistä ja Tampereelta. Jalkapallos- sa Helsinki vei Tamperetta kuin lit- ran mittaa ja peli päättyi 4–0 Helsin- gin hyväksi. Sunnuntaina seurasi koston hetki, kun Tampere nousikin lentopallossa altavastajaan asemasta ylivoimaiseen voittoon. Lieköhän lauantai-illan 120-vuotisjuhliilla ol- lut vaikutuksensa pitkämatkalais- ten kestokykyyn?

Osastotoiminta on edunvalvontaa

Tampereen muurareiden puheenjoh- taja **Jouko Kannusmäki** on johtanut 160 jäsenen osastoaan jo kymmen- kunta vuotta. Viime aikoina hänellä on herännyt huoli siitä, miten nuoria saisi mukaan osaston toimintaan.

– Olen ilahtunut siitä, että tänne kuitenkin tuli nuortakin väkeä, Kan- nusmäki sanoo.

Tampereella on riittänyt muura-

reille kohtuullisesti töitä. Ne ovat kuitenkin pääosin pienemmissä kohteissa, kuten omakotitaloissa, ei- kä pientaloja rakenneta samalla ta- valla kuin huippuvuosina. Ihmiset myös ostavat usein talopaketteja, joissa muurareille ei ole paljon hom- mia löytynyt.

– Melkein järjestään kaikilla isommilla työmailla työvoima onkin sitten täysin ulkomaalaista.

Näin osaston 120-vuotisvuoden kunniaksi Kannusmäki toteaa:

– Kyllä osastotoiminnassa on tärkeää se, että saadaan ammattilais- ten yhteisöllisyyttä ylläpidettyä, vaikka edes sitten vähän pienem- mällikin porukalla. Tämä on tär- keää edunvalvontaa, hän toteaa.

Kannusmäki joutui jo isännän roolissa kisaamaan lähes kaikissa la- jeissa ja tikkakisassa ja viestissä tu- li voittokin kotiin.

Periytyvää sorttia

Muurarin ammatti taitaa kulkea geneeissä, niin periytyvää se tuntuu olevan. Yksi isä ja poika -parival- jakko oli tullut juhliin Helsingistä. Isä, **Tapio Knuuttila** ja poika **Juho- Mikael Knuuttila** kisasivat samas- sa jengissä.

– En ole pakottanut poikaa muu- rariksi, Tapio toteaa naureskellen.

Ei ehkä pakottanut, mutta ensim- mäistä kertaa Juho-Mikael pyöri työmaalla jaloissa jo parivuotiaana.

– Sitten 14-vuotiaana olin en- simmäistä kertaa ihan kunnolla työ- harjoittelussa työmaalla, Juho- Mi- kael toteaa.

Tapio on ammatiltaan rappari,

Jouko Kannusmäki (vas.) vetää Tampereen muurariosastoa jo kymmenettä vuotta. Halikaverina Marko Wallenius, hänkin toisen polven muurari.

Molemmat urheat jalkapallojengit hikisinä pelin jälkeen. Vaikka Helsinki voitti, ei juhلاميeli kärsinyt.

poika tekee vielä tässä vaiheessa monenlaista rakennushommaa. Tapiolla on pitkä kokemus työmailta kuten myös aktiivisesta toiminnasta Helsingin muurarien hallituksessa. Poika taas on ollut Raksanuorten puuhissa mukana.

Mikä siinä muurarin ja rapparin

hommassa sitten on parasta? Mikä vetää sukupolvet toisensa jälkeen samoihin hommiin?

– Kyllä se on sen oman kädenjäljen näkeminen. Tulee hyvä mieli tehdystä työstä, Tapio sanoo.

– Minä kun en vielä ole muurari, en voi oikein siitä sanoa. Mutta monta hyvää puolta siinä varmasti on. Työ on itsenäistä, ja parhaimmillaanhan nämä hommat ovat kesäaikaan. Jos voi olla töissä katoilla Helsingin yllä ja ihailla kaupunkimaisemaa, niin onhan se hienoa. Huimapäiden hommaa, Juho-Mikael hehkuttaa.

Urheilu miehen tiellä pitää

Kisojen vanhimpia osallistujia oli

Tapsa Wallenius. Heinäkuussa 77 vuotta täyttävä muurari on enemmän hiihtopuolen kuin yleisurheilun miehiä, mutta kisoissa piti silti olla mukana.

– Viime vuonna voitin hiihdossa Vuokatissa 10 kilometrillä maailmanmestaruuden ja edellisenä vuonna Siperiassa 15 kilometrin maailmanmestaruuden, Wallenius myhäilee.

Muurarien talvikisoissa napsahti ensimmäinen hiihtovoitto jo vuonna 1958.

Walleniuksen mielestä muurarin ammatissa on suurin muutos tapahtunut siinä, että entsaikaan muura-reilla oli apumiehet ja telineasiat olivat kunnossa jo valmiiksi.

– Nykyään taitaa muurari joutua

rakentelemaan omat telineensäkin, hän tuhahtaa.

Myös urakkatöitä tehtiin enemmän. Wallenius teki niitä koko työuransa ajan eli yhteensä 47 vuotta. Ensimmäistä kertaa hän oli työmaalla 15-vuotiaana.

Mikä sitten on pitänyt miehen niin hyvässä terässä pitkään ja saamaan elävänä eläkkeelle?

– Urheilu on ollut se, joka on pitänyt kunnossa. Minulla ei ole koskaan selkä reistannut.

Siinä vähän oppia nuoremmille. Vaikka kun katsoi joidenkin nuoremman polven edustajien urheilu-suorituksia, ei kovin huolissaan kyllä heidänkään kunnostaan tarvitse olla. ■

Muurareiden kesäkisojen tulokset

(Vain voittajat)

JUOKSU:

100m, Miehet, yleinen	
1. Jan Hermans, os.608	13,9
60m, Miehet, yli 50v.	
1. Marko Wallenius, os. 601	9,8
60m, Naiset, yli 60v.	
1. Marjatta Myyry, os.623	14,5
60m, Miehet, yli 60v.	
1. Harri Nyblom, os. 608	10,1
60m, Tytöt, alle 15v.	
1. Salla Markkola, os.608	9,3
60m, Tytöt, alle 10v.	
1. Taika Hänninen, os. 601	11,1
60m, Pojat, alle 10v.	
1. Matias Kero, os. 604	22,3
1000m, Miehet yli 50v.	
1. Marko Wallenius, os. 601	5.25,8
1000m, Tytöt, alle 15v.	
1. Wilma Wallenius, os. 601	6.05,8

KÄVELY:

Kävely 400m, Naiset, yli 55v.	
1. Eija Eronen, os. 601	3.09,3

Kävely 400m, Miehet, yli 55v.	
1. Harri Nyblom, os.608	2.50,0

KUULANTYÖNTÖ:

4kg, Naiset, yleinen (Tytöt)	
1. Salla Markkola, os. 608	6,27
4kg, Miehet, yleinen	
1. Mikko Raappana, os. 601	10,81
4kg, Naiset, yli 50v.	
Päivi Iltanen, os. 613	4,60
4kg, Miehet, yli 50v.	
1. Harri Martikainen, os. 601	11,25
4kg, Naiset, yli 60v.	
1. Kaija Raita, os. 91	4,98
4kg, Miehet, yli 60v.	
1. Tapani Kannusmäki, os. 608	8,86

TOIMIKUNTIEN JA HALLITUSTEN VIESTIJUOKSU 4X50M

1. Osasto 608	34,4
(Tapani Kannusmäki, Harri Nyblom, Veli-Matti Vimpeli, Jouko Kannusmäki)	

MUURARIVIESTI, MIEHET 100M+200M+300M

1. Osasto 601	1.38,7
(Tapio Knuutila, Jan Hänninen, Teemu Turpeinen)	

SAAPPAANHEITTO:

Miehet, yleinen	
1. Mikko Raappana, os. 601	29,40
Naiset, yli 50v.	
1. Irja Tukiainen, os. 623	17,90
Miehet, yli 50v.	
1. Ari Nieminen, os. 608	26,30

TIKANHEITTO:

3x5tikkaa, Naiset, yleinen	
1. Eija Eronen, os. 601	48
3x5tikkaa, Miehet, yleinen	
1. Jouko Kannusmäki, os.608)	88
3x5tikkaa, Naiset, yli 60v.	
1. Raija Mäenpää, os. 603	89
Tikanheitto, 3x5tikkaa, Miehet, yli 60v.	
1. Jaakko Pohjola, os. 603	80

Tikanheitto, 3x5tikkaa, Tytöt, alle 15v

1. Salla Markkola, os. 608	54
----------------------------	----

Joukkuekilpailu

1. Osasto 603	232
(Jaakko Pohjola, Raija Mäenpää, Jouni Mäenpää)	

RANTAONGINTA, N. 1,5H HATANPÄÄN PUISTON RANTA, TAMPERE PYHÄJÄRVI

1. Kannusmäki Markku, 608 Tre	495g
-------------------------------	------

Naiset

1. Raita Kaija Kuopio, 91	280g
---------------------------	------

Joukkuekisa

1. 608, Tampere	1465 g
-----------------	--------

Lemminkäisen Poiju-asuintalon työmaa Helsingin Kalasatamassa. Kesätyöntekijä Santeri Lehtimäen mesta.

Kova tunku kesätöihin

Kesätöitä haetaan aikaisemmin ja niitä on vaikea saada.

Johanna Hellsten

Jokavuotinen päänvaiva rakennusalan opiskelijoilla on löytää järkevä työmaa kesätyöpaikaksi. Vaikka rakennusalalla meneekin jo hieman paremmin, ei lähellekään jokaiselle halukkaalle löydy mielekästä hommaa. Esimerkiksi Lemminkäiselle haki tänä vuonna 3 000 ihmistä kesätöihin ja vain pari sataa mahtui työmaille.

Jos nuori ei löydä oman alansa kesätöitä, jää tärkeä osa opista saamatta. On myös riski, että halukkuus alan vaihtoon kasvaa ja motivaatio opiskeluun laskee, jos näyttää siltä, että oman alan hommia ei edes saa.

Lemminkäisellä hurjasti hakijoita

Lemminkäisen Suomen HR-toiminnoista vastaava **Mikko Salminen** kertoo, että kesätyöhakemusten määrässä tuli tänä vuonna hurja harppaus ylöspäin.

– Saimme noin 3 000 kesätyöpaikkahakemusta. Viime vuonna hakemuksia tuli parisen tuhatta.

Kesätyöpaikan yrityksestä on saanut noin 200 halukasta.

– Näistä 107 on työntekijäpuolen kesätyöläisiä, eli vähän yli puolet. Loput ovat toimihenkilöitä. Porukka jakautuu tasaisesti eri puolille Suomea. Noin puolet on asfalttipuolella, talonrakennuksessa 90 henkilöä ja konsernitoiminnoissa vain 10, Salminen kertoo.

Salmisen mukaan Lemminkäisellä on lisätty jonkin verran kesätyöntekijöiden määrää.

– Tänä vuonna on pikkuisen enemmän päällystystöitä kuin viime vuonna.

Kesätyöläisten joukossa on opiskelijoita, harjoittelijoita ja kokenempia osaajia. Monesti myös samat ihmiset hakeutuvat useampana vuonna peräkkäin yrityksen työmaille.

– Me olemme tietysti iloisia, jos joku haluaa meille useampana vuonna ja päätyy vielä samoihin työporukoihinkin.

Lemminkäinenkin on saanut viime aikoina kokea kovaa kisaa työmaamestareista, työmaainsinööreis-

Lehtimäki ei ole mikään juniori rakennusalalla, vaikka onkin vasta 18-vuotias. Ensimmäiset työmaakokemukset ovat jo viiden vuoden takaa.

tä ja projektipäälliköistä. Riittääkö kesätyöläisille ohjaajia?

– Tämä on hyvin akuutti kysymys. Se ei kuitenkaan onneksi ole vaikuttanut meillä kesätyöntekijöiden perehdyttämiseen, koska kesä-

työntekijät jakaantuvat niin moneen eri paikkaan, Salminen vakuuttaa.

Nuorten kesätyö on koko Suomen etu

YIT:n henkilöstöjohtaja **Pii Raulo**

kertoo, että YIT:llä on tänä kesänä vähän alta 600 harjoittelijaa hommissa.

– Heistä pari sataa on haalariharjoittelijoita; ammattikouluista, ammattikorkeakouluista ja muista eri taustoista, Raulo selventää.

YIT:llä on avoin haku päällä koko vuoden, mutta varsinaiset kesätyöhaut alkavat vuoden vaihteessa.

– Sellainen muutos on tapahtunut, että kesätöitä haetaan yhä aikaisemmassa vaiheessa vuotta, Raulo toteaa.

Raulon mukaan YIT:llä arvioidaan joka vuosi alkavien projektien mukaan, kuinka paljon harjoittelijoita voidaan ottaa.

– Kesää kohti määrää pyritään mieluummin lisäämään kuin vähentämään. Jotkut työpätkistä ovat lyhyempiä, noin kuukauden mittaisia, kun pyrimme niilläkin alueilla saamaan nuoria töihin, joilla on esimerkiksi lomautuksia.

Kesätyöntekijät jakaantuvat aika tasaisesti kaikkiin yrityksen isoihin alueyksiköihin, mutta toki heistä on Uudellamaalla noin 55 prosenttia.

Raulo pitää äärimmäisen tärkeänä sitä, että kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita otetaan niin paljon kuin vain mahdollista.

– Toki haluamme kasvattaa itsellemme omaa henkilöstöä, opettaa heitä juoheville käytännöille. Yhtä tärkeää on kuitenkin se, miten iso juttu yhteiskunnalle on, että nuoret pääsevät kokeilemaan työelämää. Toivoisinkin, että kaikki yritykset panostaisivat tähän, sillä se on tärkeää koko Suomelle. Tiesti se vie aikaa ja resursseja, sillä ei nuorta voi vain ottaa ”hoitamaan jonkun homman”, vaan he tarvitsevat hyvää ohjausta oppiakseen.

Vastuullista kesäduunia

Skanskan viestintäjohtaja **Cristina Rinnetie-Uski** sanoo, että Skanskalle hakeutuu paljon kesätyöntekijöitä yrityksen Oppiva-ohjelman kautta. (Oppiva-ohjelma on korkeakouluopiskelijoille suunnattu harjoitteluohjelma.)

Tänä vuonna kesätyöntekijöitä on parisen sataa ja hakijoita oli noin 700. Määrä ei ole juurikaan muuttunut viime vuodesta. Noin puolet heistä on työntekijätason tehtävissä, puolet toimihenkilöinä. Suurin osa on töissä pääkaupunkiseudun työmailla.

– Meillä halutaan satsata kesätyöntekijöihin ja olemmekin mukana Vastuullinen kesäduuni 2016 -kampanjassa. Kampanjassa työnantajat sitoutuvat muun muassa tarjoamaan nuorille mielekästä työtä kunnan palkalla ja paneutumaan perehdyttämiseen ja ohjaamiseen kunnolla, Rinnetie-Uski kertoo.

Skanskan kesätyöläiset perehdytetään esimerkiksi pääkaupunkiseudulla isossa yhteisessä tilaisuudessa. Jokainen käy myös Turvapuistossa tutustumassa työturvallisuuteen.

– Siitä on ollut paljon apua. Turvapuisto antaa hyvän rungon työturvallisuusasioihin, Rinnetie-Uski kertoo.

Kesätyöntekijät kyselevät palkoista

RAKENNUSLIITON työehtotoimitsija **Jarmo Järvinen** kertoo, että kesäkuun loppupuolella kesätyöhön liittyvät puhelut alkoivat selvästi lisääntyä.

– Lähes kaikki kysymykset ovat koskeneet palkkaa. Puolet soittajista on kesätyöntekijöitä tai heidän vanhempiaan ja puolet puheluista tulee työnantajilta. Työnantajat kysyvät, minkä verran kesätyöntekijälle pitää maksaa. Työntekijä kun soittaa, on tilanne usein se, että on oltu jo hetki työmaalla ja he haluavat tietää, maksetaanko heille riittävästi, Järvinen kertoo.

Järvisen mukaan useimmissa tapauksissa, kun työntekijä soittaa, selviää, että palkka todellakin on liian pieni.

Mitä kesätyöntekijän olisi sitten hyvä tietää?

– Olisi hyvä olla selvillä oman alan vähimmäispalkoista ja keskeisistä työehdoista. Esimerkiksi kesätyöntekijälle (kun kesätyöntekijä on rakennusalan opiskelija) talonrakennusalalla pitäisi maksaa vähintään 1-ryhmän palkkaa, joka on 9,94 euroa ja lomaraha on 14 prosenttia. Lisäksi on hyvä olla tietoinen siitä, että työnantajan tulee hankkia kesätyöntekijälleen työasu sekä tarvittavat turvavarusteet, Järvinen sanoo.

Hän myös muistuttaa siitä, että kirjallinen työ-sopimus olisi aina hyvä tehdä.

– Aika monessa tapauksessa työmaalle on menty suullisella sopimuksella jonkun tutun tai sukulaisen kautta. Kyllä näissäkin tapauksissa olisi hyvä panna paperille, mitä on sovittu.

Pienestä pitäen työmaalla

Santeri Lehtimäki oli saanut kesätöitä Lemminkäisen asuintalotyömaalta Kalasatamasta. Vasta 18-vuotias nuorukainen ei ole ihan ensimmäistä kertaa työmaalla.

– Olen ollut ensimmäisen kerran rakennusalan kesätyössä jo 13-vuotiaana. Isälläni on putkifirma ja hän pisti minut aikaisin töihin, Lehtimäki kertoo.

Mies on juuri kesäkuun alussa valmistunut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keudan Nurmijärven yksiköstä. Hän suoritti keväällä työssäoppimisjakson myöskin Lemminkäisellä, vieläpä samalla työmaalla.

– Koska olin täällä työssäoppimisjaksolla, oli helppo kysyä mestarilta töitä kesäksi, Lehtimäki kertoo.

Koska Lehtimäki ei ole ensimmäistä kertaa pappia kyydissä, ei hänen ole tarvinnut siivoilla työmaalla, vaan hän on päässyt heti kiinni oikeisiin hommiin.

– Olen ollut mukana betonivaluissa, pannut elementteihin tukkoja ja jonkin verran saanut olla mukana myös elementtien asennuksissa.

Hän toivoo saavansa tämän kesän aikana sellaisen kokemuksen, että pystyisi olemaan koko ajan selvillä siitä, mitä nyt ja seuraavaksi tapahtuu ja että eri työt olisivat kunnolla selkeitä.

Lehtimäki uskoo kyllä löytävänsä töitä syksylläkin ja ala tuntuu omalta. Tällä hetkellä häntä kuitenkin kiinnostaisi myös opiskella lisää.

– Ajattelin lähteväni opiskelemaan insinööriksi, Lehtimäki sanoo. ■

Järvisen mukaan tänä kesänä on näyttänyt siltä, että kesätyöt ovat kiven alla.

– Kuulostaa siltä, että ilman suhteita ei työmailta paljon kesätöitä löydy. Lisäksi moni sopimus on vain kahdesta viikosta kuukauteen, eli aika lyhyitä pätkiä, Järvinen toteaa.

Apua löytyy:

- www.rakennusliitto.fi: Sivulta löytyvät kaikkien sopimusalojen tessit ja palkat.
- Rakennusliiton työsuhteasioiden palvelunumerossa 020690232 vastaa koko kesän ajan joku, joka pystyy neuvomaan työsuhteisiin liittyvissä asioissa.
- www.kesaduunari.fi: SAK:n ylläpitämässä Kesäduunari-infon numerossa 0800 179 279 vastataan mieltä askarruttaviin kysymyksiin maanantaista perjantaihin kello 9–15. Puhelu on soittajalle maksuton.

Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle pätevyudet ja valmiudet tehdä asbestipurkutöitä sekä työllistyä alan yrityksiin.

Asbestityönkoulutus

Neljäpäiväiset yrityskoulutukset, 9.–12.8., 11.–14.10., ja 8.–11.11.

Työvoimakoulutuksena 5.9. alkaen, kesto 2,5 kk, haku päättyy 22.8.

Asbestipurkutyötä saavat tehdä vain siihen pätevät työntekijät.

Pätevyysvaatimuksena on Talonrakennusalan ammattitutkinnon osan Asbestityöt suorittaminen hyväksytysti.

Asbestipurkutyökurssi toteutetaan päiväkoulutuksena, joka sisältää teoriaopetusta ja käytännön harjoittelua ryhmätyönä.

Työvoimakoulutukseen haetaan TE-palvelujen sivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella. Koulutusnumero: 667013.

Lisätiedot:

Koulutuspäällikkö Marko Uusitalo
puh 044 7906 330
marko.uusitalo@takk.fi

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus
www.takk.fi

Uusiin seikkailuihin

Tämä vuosi alkoi osaltani eri lailla kuin aiemmat. Aamulla suuntaan kohti Hakaniemeä ja Rakennusliiton keskustuimistoa sekä uutta työpaikkaa.

Aloitin tammikuussa työt talonrakennusalan työehtotoimitsijana.

Rakennustyömailla olen kerinnyt työskentelemään 15 vuotta eli koko työikäni. Työkseni tein muuraus- ja laatoitustöitä, työnantajina pienet rakennusliikkeet ja yksityiset työnantajat. Oppini ammattiin sain isältäni, jolla oli pitkä kokemus muuraustöistä sekä ay-toiminnasta. Vaikka tein monipuolisesti alani töitä, on työehtotoimitsijana työnkuvaani paljon laajempi. Vastuualueellani on useita ammattialoja. Suurimpana rakennustyöntekijät, telineasentajat, muurarit ja rapparit, laatoittajat ja sementtimiehet

Kuluneen puolen vuoden aikana toimitsijantyössä on jo saanut jonkinlaisen kokonaiskuvan rakennusalasta. Työmaakäynneillä kuulee alan epäkohdista. Viime vuosina monelle on aiheuttanut huolta työn määrä. Seuraavasta työmaasta ei välttämättä ole tietoa. Korkea työttömyys on ollut pitkään riesana ja ilta-uutisissa synkistellään talousasioissa liikaakin. Toisaalta liian tiukat aikataulut rassaavat koko ajan enemmän niitä, joilla töitä on.

Esille nousevat usein jo pitkältä ajalta tutut aiheet kuten juuri kiire, pitkät aliurakoinnin ketjut, valvonnan ja suunnittelun puute. Ainakaan pääkaupunkiseudulla työt harvoin pysähtyvät puoli neljältä. Ne jatkuvat ilman valvontaa illat ja viikonloput. Näistä asioista varmasti löytyvät suurimmat syyt myös rakentamisen paljon esille tulevaan mahdolliseen huonoon laatuun. Ulkomaalaisia rakentajia työskentelee täällä paljon. Monella heistä ei ole tietoa työehdoista ja ammattiliitosta. Palikat alittavat usein työehtosopimuksen vähimmäistason.

Helposti mieleen tulee asioista vain puutteet ja epäkohdat. Paljon on kuitenkin alalla menty eteenpäin ja muun muassa työehtosopimukseen on vuosien saatossa tullut paljon parannuksia.

Urakkahinnoittelut on uudistettu ja selkeytetty vastaamaan paremmin nykyaikaa. Teline- ja sääsuoja asentajille on neuvoteltu urakkahinnoittelu, jonka ansiosta myös näillä töillä pääsee urakkamääräysten piiriin ja ansiotaso toivottavasti paranee.

Monilla muilla aloilla käytössä olevat 0-tuntisopimukset olivat aiemmin etenkin vuokrafirmissa työskentelevien rakennustyöntekijöiden harmina. Sen pitäisi nyt olla rakennusalalla historiaa. Vähintään kuluvan ja seuraavan tilikauden työpäivät ja tunnit pitää olla työntekijällä tiedossa.

Työturvallisuuteen kiinnitetään paljon huomiota ja se on varsinkin isoimmilla työmailla hyvällä mallilla. Rakentajia työskentelee paljon työsuhteessa myös pientalotyömailla. Työntekijän palkkaaminen ja palkan maksaminen on helpottunut viime vuosina paljon. Palkanmaksuun on tullut avuksi palkkaus.fi palvelu, jota

Rakennusliitto on ollut mukana kehittämässä. Laskuri löytyy myös liiton kotisivuilta.

Rakennusalalta kuulee pitkstä aikaa muutenkin hyviä uutisia. Rakentaminen näyttäisi tänä vuonna lisääntyvän, pitkstä aikaa. Toivottavasti kuopan pohja on saavutettu ja suunta on nyt ylöspäin. ■

Hyvää kesän jatkoa,

Jarmo Järvinen
työehtotoimitsija

Bauma 2016: Torninosturin nousutienä hissi

Saksan Munchenissä järjestettiin huhtikuussa viikon mittainen kansainvälinen Bauma-rakennuskonemessutapahtuma, jossa myös Rakennusliiton edustajat kävivät vierailulla.

Teksti: Tapio Jääskeläinen (edit. Maija Ulmanen)
Kuvat: Tapio Jääskeläinen ja Eero Hinkula

Ranskassa laki määrää hissin 60 metriä korkeampiin nostureihin. Vuonna 2017 rajaa laskeaan 30 metriin. Arvioiden mukaan hissejä tarvitaan tulevaisuudessa jopa 6000 kappaletta. Ruotsissa ja Hollannissa hissit ovat jo käytössä.

Messuilla oli paikalla yli 20 torninosturivalmistajaa ja monilla valmistajalla oli nosturit komeasti näytillä. Rakennusliiton tes-työryhmä oli paikan päällä katsomassa torninosturihissein liittyvien asioiden edistymistä ja katsastamassa uudet mallit.

Esitellyt hissimallit sopivat hyvin Euroopan tiukentuviin terveys- ja turvallisuussäädöksiin. Toivottavasti hissit yleistyvät meilläkin. Mitään todellisia esteitä on hankala enää keksiä.

Oli ilo huomata, että messuilla oli paljon toimivia malleja. Erityismaininnan saavat valmistajat Alimakilta ja Liebherriltä. Näytteillä oli myös uusia kameroita ja nostureiden kolarienestojärjestelmiä.

Hissimallien esittely:

1. Potain on valmistanut omiin K-tornirunkoihin yhteistyössä Alimakin kanssa rungon sisällä kulkevan hissin. Mallin nimi on Cablift. Malli on helposti asennettavissa uusiin ja vanhoihin K-runkoihin. Hissiä asennettaessa rungosta poistetaan kaikki tasot ja tikkaat. Tilalle asennetaan pystysuorat tikkaat varapoistumistieksi ja hissin kiskot tulevat kiinteästi runkopalakohtaiseksi.

Kulku hissiin tapahtuu lattian pohjasta ja poistuminen ylhäältä katon kautta, eli käytännössä kuljetaan hissin läpi. Nosturin asennusvaiheessa hissin katolle tulee asennuskori, josta asentajien on helppo kasata nosturi hisseineen. Lopuksi taso jää torninrunгон yläosaan kulkutiekseksi ja lepotasoksi kääntökehän alapuolelle. Hissin nousunopeus on 24m/min.

2. Alimakilla on myös toinen hissimalli nimellä Tower Crane Lift. Kyseinen malli kulkee rungon ulkopuo-

lella ja soveltuu valmistajan mukaan lähes kaikkiin torninostureihin. Hissin ulostulon ei tarvitse osua lepotason kohdalle, vaan ensin kuljetaan hissin omalle sisätasolle, josta mennään diagonaalien lävitse hissiin nosturin rungon ulkopuolelle. Poistuminen ylhäällä tapahtuu samaan tapaan. Mikäli tulee liian ahdasta, on rungon ulkopuolelle hissin ja nosturin tornin väliin mahdollista laittaa mukana kulkeva taso.

Asennuksen voi tehdä auto- tai torninosturilla. Tämä malli tulee ilmeisesti aina kasata erikseen nosturiin. Hissin nousunopeus 24m/min. Molemmat hissimallit on tehty teknisesti mahdollisimman yksinkertaiseksi häiriöiden estämiseksi.

3. Liebherrillä on oma hissi omiin koneisiin. Se kulkee rungon sisä-

puolella valmiissa aukossa (rungot 185 HC - 500HC). Liebherrin uudet torniosat on varusteltu valmiiksi hissin asennuskiinnikkeillä, mutta hissi on hyvin asennettavissa vanhoihin osiin. Sähköjä ei tarvitse vetää hissin takia ylös, sillä virta otetaan suoraan akusta, jota ladataan alhaalla ja alas tullessa. Nosturia siirrettäessä hissi kuljetetaan perustornin sisällä ja kiskot jäävät muihin paloihin kiinni.

Kaikkissa hissimalleissa on isot ikkunat, joista torninosturin kuljetajan tai asentajan on mahdollista tehdä silmämääräinen viikkotarkastus torninosturinrungon osalta. Mallit on pyritty tekemään osaksi nosturin rakennetta. Tästä johtuen erillistä hissitarkastusta ei tarvita. Suunnittelussa on käytetty 'EN 81-43: Lifts for Cranes' -standardia. ■

Viimeisen päälle tehtaalla tehdystä sosiaalitalasta löytyy muuntojoustavuutta ja viihtyisyyttä.

”Koiraskin elää mua paremmin”

Kyllä taas pistää oikein vihaksi! Mistä johtuu, ettei vielä 2000-luvulla rakennustyömailla ole kunnollisia sosiaalitiloja?

Maija Ulmanen

Rakennustyömaiden sosiaalituloissa ilmenee jatkuvasti puutteita. Etenkin pienillä työmailla veden ja kunnollisten wc-tilojen puuttuminen on pikemminkin sääntö kuin poikkeus.

– Jatkuvasti törmää selkeisiin ongelmiin pienillä työmailla. Isommat rakennuttajat ovat pikku hiljaa alkaneet kiinnittää huomiota ja jopa panostamaan sosiaalituloihin, kertoo Rakennusliiton työsuojelusihteri **Tapio Jääskeläinen**.

Ongelmat koskevat varsinkin maarakennustyömaita, joille esimerkiksi vettä on hankala järjestää.

– Puutteet sosiaalituloissa johtuvat usein työnantajan halusta säästää kustannuksissa. Oman hankaluutensa muodostaa myös eri määräysten runsaus. Alan työehtosopimuksen lisäksi asiaa on säädelty ainakin työministeriön ja valtioneuvoston määräyksillä, Jääskeläinen kiteyttää.

On kuitenkin hyvä muistaa se, että sosiaalituloissa on ennen kaikkea kiinni työntekijän arvostuksesta ja ihmisarvon ymmärtämisestä.

Sosiaali- ja terveystieteiden

valvontajohtaja **Raimo Antilan** mielestä lainsäädännön mukaan ylhäällä esiin nostettujen asioiden pitäisi olla kunnossa.

– Rakennusalan sosiaalituloihin sekä niiden järjestyksessä pitämiseen on säädöspohja. Esimerkiksi työturvallisuuslaissa säädettyjen työnantajan yleisten velvollisuuksien lisäksi samassa laissa kerrotaan työolosuhteiden siisteyden säännökset. Niiden mukaisesti rakennustyömaalla on järjestettävä asianmukaiset tilat ja ne on pidettävä järjestyksessä, Antila toteaa.

Valvontajohtajan mukaan sidosryhmät ovat ottaneet sosiaalituloasiat ajoittain esille ja niitä on pyritty myös valvomaan.

– Rakennusalan työmatarkastuksilla sosiaalituloihin pyritään kiinnittämään huomiota. Kuuluuhan se osaksi työmaiden havainnointiin perustuvia työkaluja, TR- ja MVR-mittareita, Antila sanoo.

Vuoden 2016 alusta, kuuden kuukauden aikana, on tehty 1 412 tarkastusta, joissa on käsitelty tarkastettavaa asiaa ”Rakennustyömaan henkilöstötilat”. Työsuojeluviranomaiseen on oltu oma-aloitteisesti yhteydessä 43 kohteesta, joissa on huomattu olevan epäkohtia. Kaiken

kaikkiaan tarkastuksien yhteydessä on annettu 94 toimintaohjetta (vähäinen haitta tai vaara) ja 19 kehoitusta (vähäistä suurempi haitta tai vaara). Lisäksi kaksi tapausta on mennyt työsuojeluviranomaisen käsittelyyn.

– Vaikka työsuojeluviranomainen valvoo asiaa, joka työmaalle emme valitettavasti ehdi. Olisikin tärkeää, että asia otettaisiin esille paikallisesti työmaatasolla heti, kun asiassa näyttäytyy ongelmaa. Varsinkin, kun siihen on jo lainsäädännönkin perusteella selvät edellytykset. Yhteistyö työpaikalla ja tarvittaessa työpaikan työsuojelun yhteistoimintaorganisaation tuella on usein nopein tapa puuttua asiaan, Antila sanoo.

Kolme erilaista sosiaalitilaa

Rakentaja-lehti teki kesäkuuisena torstaipäivänä vierailun Turun työmaiden sosiaalituloihin. Matkan varrelta löytyi niin tavallisia, pöyristyttäviä kuin huipputason sosiaalituloja. Aloitetaan paremmasta päästä.

Priimaa:

NCC:n Allianssi, Hirvensalon koulu Työsuojelupäällikkö **Kimmo Rusi** esittelee ylpeänä NCC:n Allianssi, Hirvensalon koulun työmaakonttoria ja rakentajien henkilöstötiloja.

– Vielä koskaan aikaisemmin ei ole ollut näin hienoja puitteita. Nämä ovat tulleet meille suoraan tehtaalta.

Yksi tärkeimpiä ominaisuuksia tiloissa ja kalustevalinnoissa on ollut muuntautumiskyky.

Välillä tilassa tarvitaan isompia pöytä- ja tuoliryhmiä ja tämän kaiken mahdollistaminen käy nopeasti.

– Olen huomannut, että mitä enemmän on mattoja ja vaikkapa säkkituoleja sosiaalisissa tiloissa, sitä enemmän työntekijät arvostavat tilaa. He haluavat pitää sen siistinä, koska arvostus on molemmin puolelta, Rusi kertoo.

Myös Turun NCC:n työsuojeluvaltuutettu **Markku Rintala** on Rusin kanssa samoilla linjoilla.

– Hyvin pienillä asioilla saadaan viihtyvyydessä ratkaisevia asioita aikaiseksi. Olisi mahtavaa, jos raksallekin saataisiin enemmän tehdasajattelua. Työ- ja siviilivaatteille kuulusi olla omat kaapit niin kuin tehtaissa on.

Normaali taso:

Kakola Yhtiöt Oy, Kakolan vankila

Näyttäkö tutulta? Hyvin tyyppinen henkilöstötilojen näkymä. Tilan siisteydestä pitävät huolta rakentajat itse. Siivooja käy ehkä kerran viikossa. Kuitenkin tilasta löytyy kaikki tarvittava taun pitämiseen. Turun vanhan vankilan, Kakolan saneerauskohteessa rakentajien henkilöstötila on pantu vankilan vanhaan kanttiininiin. Tarina kertoo, että Kakolan kioskin suosituimmat tuotteet olivat karkit ja tupakka.

Kakolassa rakentajien kaapit ovat suuremmat kuin yleensä. Sinne saa hyvin mahtumaan niin työ- kuin siviilivaatteet.

Vuosikymmeniä maalarina ollut **Janne Främ** kertoo erään saneerauskohteen kerrostalohuoneistossa, kuinka 1990-luvulla vaatteita vaihdettiin pakkasessa. Nyt lähinnä sosiaalitulojen suurin huolenaihe on loppunut käsipaperi.

– Liikaa on sellaista asennetta, että ”kyllä joku muu pitää huolta” sosiaalisista tiloista. Aivan kuin henkilöstötilojen kuuluisikin näyttää torkkyisiltä, Främ toteaa.

Maalarin mielestä kaikista tärkein asia työpaikalla on toiminta-

kulttuuri – otetaanko asiat vakavasti vai ei!

– Ehkäpä henkilöstötiloissa voisi olla joskus jotain muutakin kuin mikroautouuni ja valo, Främ sanoo.

Todellisia puutteita:

Torkkyisen jääkaapin kuvaa katsellessa herää kysymys; Voiko tällaista lävää olla edes olemassa? Jopa eläimet elävät siistimmässä olosuhteissa. Rakennusteollisuuden jäsenyrityksen henkilöstötilat olivat kyseisessä kunnossa, kun sinne tehtiin

tarkistusisku. Rakennusliiton Turun aluetoimiston aluepäällikkö **Jouni Ruotsalainen** on huolissaan erityisesti pienempien yritysten tavasta hoitaa rakentajille henkilöstötilat.

– Varsinkin maa- ja vesipuolella tilanne on huolestuttava. Saneerauskohteissa henkilöstötilat saattavat olla jopa pannuhuoneessa. Toivoisin

todella, että työsuojelupiiri ottaisi tiukemman kannan kyseiseen asiaan. Olen ollut usein todistamassa tilannetta, jossa Aluehallintoviraston tarkastaja on silmät kirkkaina väittänyt, että kuvan kaltainen henkilöstötila täyttää vaatimukset. Niinä hetkinä sitä hieraisee silmiään ja epäilee kuuloaan, Ruotsalainen sanoo. ■

Tarkistusiskun jälkeen yritys pani nämä karmeat henkilöstötilat kuntoon.

RAKENNUSMITTAUKSEN PERUSKURSSI 15.-17.9.

Kurssilla tutustutaan piirustusten lukutaitoon, vaaitus-, laser- ja takymetrimittaukseen. Kurssi ei vaadi aikaisempaa mittausalan kokemusta.

Koulutuksen hinta:
105 € (sisältää koulutuksen, lounaan ja iltapäiväkahvin).

Majoituksen hinta:
60 € kahdelta yöltä 2 hh:ssa

Ilmoittautuminen:
1.9. mennessä kurssit@kio.fi
tai p. 09 276 2778

Lisätietoja koulutuksesta:
Jan Nordström p. 040 504 3061

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava
P. 09 276 251, www.kio.fi
kurssit@kio.fi

Aleksanterin patterin kannella on runsaasti kunnostusta kaipaavia piippujen hormoneja.

Tuohesta bentoniittiin

Vallisaaren patterit yllättävät kesäretkellä

Vallisaaren linnoitusrakenteiden korjaaminen käynnistyi samalla, kun saari avautui yleisölle.

Riitta Malve-Tamminen

Marenkina murenevaa säästöbetonia ja ruosteista patinaa. Rakentajan ei ole helppo unohtaa työkalupakkiaan kesäretkellä Vallisaarella. Siksi paljon korjausta odottavia linnoiterakennelmia on saniaislehdoissa, rantaniityillä ja silokallioilla.

Siitä huolimatta Vallisaaren ja siihen liitettyyn Kuninkaansaaren kannattaa lähteä juuri nyt. Ne avautuivat kesän alussa yleisölle oltuaan suljettuina sotilassaarina satoja vuosia. Rehevä luonto on vielä koskematon ja Venäjän vallan aikaisilla pattereilla voi aistia historiaa.

– Tämä on historiallinen hetki, hehkuttaa Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalveluiden kenttäpäällikkö **Jere Rauhala** johdattaessaan vieraita satamasta linnoitusraitille. Rauhala vastaa Vallisaaren kunnostuksesta ja kunnossapidosta.

Vallisaarta ryhdyttiin linnoittamaan 1550-luvulla Helsingin puolustusta varten. Mutta varsinaisesti

se alkoi 1850-luvulla Krimin sodan yhteydessä, jolloin Helsingin linnoitussaalet olivat osa Pietarin puolustusta. Sisällissodan aikana Vallisaarella nähtiin myös Suomenlinnan punavankeja, jotka työskentelivät varastoissa. Suomen armeija luopui Vallisaaresta ja Kuninkaansaaresta vuonna 2013, jolloin Metsähallitus ryhtyi valmistelemaan niiden avaamista.

Välttämätön korjataan, patinaa saa olla

– Vallisaari ja Kuninkaansaari ovat kiintoisia kohteita, koska niillä on nähtävissä, miten sotilaallisia rakennelmia on täydennetty ja muutettu jatkuvasti, kertoo Muuritutkimus ry:n arkeologi ja johtaja **Kari Uotila**, joka on suunnitellut Aleksanteripatterin muurausten ja laastipintojen korjauksia.

Linnoitukseen kuuluu 21 patteria ja lähes sata rakennusta. Esimerkiksi tykkikasemateista muokattiin

Säästöbetonin patinaa ilmastointiventtiilin kyljessä.

majoitustilaa, kun tykit nostettiin patterin katolle. Ammusten voiman kasvaessa otettiin käyttöön betoni ja rautaovet.

– Vanhemmat rakennelmat ovat paremmassa kunnossa, koska uudempia tehtiin kiireessä ja ne tarkoitettiin vain väliaikaisiksi.

Pieniä, välttämättömiä korjauksia on jo tehty, mutta varsinaisesti kunnostaminen käynnistyy ensi kesänä.

– Periaatteena kuitenkin on, että korjataan vain välttämätön, patinaa saa olla, Rauhala sanoo.

Vallisaari ja Kuninkaansaari ovat Suomenlinnan maailmanperintökohteen suoja-alueita, joka määrittää myös niiden säilyttämisestä.

– Korjaustöiden eteneminen on kiinni rahoituksesta. Parhaillaan etsitään kumppaneita, joilla on käyttöideoita rakennuksille. Niitä voidaan vuokrata heille ja näin rahoitetaan korjauksia.

Kosteuden poistaminen ja hallinta on ensimmäinen tehtävä. Alkujaan tilojen ilmanvaihto toimi painovoimaisesti hyvin. Ruutivarastot kertovat siitä. Jossain vaiheessa ilmastointihormejä kuitenkin tukittiin.

– Ilmanvaihtoa parannetaan avaamalla ilmastointikanavat. Toisiin tiloihin jätetään painovoimainen ilmanvaihto ja kosteutta vähennetään koneellisella ilmankuivaajalla, Rauhala selittää.

Linnoitustöissä on vuosien mittaan käytetty paljon kalkkia ja sitä on levinnyt ympäristöön laajasti. Se

Tietoa Vallisaaresta:

<http://www.luontoon.fi/vallisaari>

Muita yleisölle avoimia entisiä sotilassaaria:

Örö, Ulkotammio, Katanpää, Lehtinen

selittää Vallisaaren luonnon poikkeuksellista rehevyyttä.

Kalkkilaasteja tarvitaan myös nykypäivän korjauksissa. Sopiva kalkkilaasti etsitään testaamalla vaihtoehtoja.

Tuulihatut pyörimään

Aleksanterin patterin pihalla Rauhala pohtii millaista siellä oli 1800-luvun lopussa, kun hevoset ja sotilaat hyörivät siellä. Kannen päällä seisoivat kymmeniä tykkiä.

– Aleksanterin patteri tehtiin edustavaksi rakennukseksi, jonka kannelta näki koko Helsingin.

Se sijaitsee korkealla vallilla, jonka hiekka tuotiin Santahaminasta. Rakentamisessa käytettiin myös kiviä, tiiltä, kalkkilaastia ja varhaisista betonia.

Rakennusvirheilä ei välttytty sotilaskohteestaan.

– Vesieristys, joka koostuu kannen päällä olevasta savi-, tuohi- ja hiekkakerroksista, näkyy kyllä suunnitelmassa. Nyt on huomattu, että tuohi ja savi puuttuvat paikka paikoin, Uotila kertoo.

Lisäksi lippakiviä on ajan myötä pudonnut. Näistä syistä johtuen vesi on päässyt julkisivuun rapauttamaan tiiliä ja saumauksia. Vaikka korjauksissa pyritään käyttämään samanlaisia materiaaleja kuin rakennusvaiheessa, kannen kärsineet reuna-alueet saatetaan suojata bentoniitillä.

Myös patterin päällä kasvaneet puut ovat vahingoittaneet rakenteita kasvattamalla juuriaan muureihin ja huojuessaan. Suurimmat koivut on jo kaadettu.

Korjauksissa on myös tarkoitettu kunnostaa tuulen avulla toimivaa ilmanvaihtoa uusimalla hormien huipulla pyöriviä tuulihattuja.

Patteri sai viime vuonna päälleen pitkän metallisen terassin.

– Se ei vahingoita rakenteita, vaan voidaan poistaa koska tahansa, jos niin halutaan. Ilman sitä vierailijat eivät olisi voineet kiivetä patterille. Kannen maa-aines olisi silloin kulunut nopeasti ja syntynyt uusia vesivahinkoja.

Luolat ovat hyvässä kunnossa

Muut saarten rakennukset saavat odottaa korjausta vielä tovin, vaikka korjaustarve kasvaa jatkuvasti. Osa puurakennuksista tulee kohta tiensä päähän ilman perusteellista kunnostusta.

– Säätöbetonista tehtyjen varastojen ei kuitenkaan anneta murentua taivaan tuuliin, Rauhala vakuuttaa.

Vanha tiilinen saunarakennus on metsähallituksen kenttäpäällikkö Jere Rauhalan suosikkikohteita Vallisaarella. Se on kärsinyt kosteusvaurioista, mutta kunnostetaan yleisökäyttöön.

Varastojen ja muiden linnoiterakennelmien pyöreät muodot muistuttavat hobbitkylästä.

Säätöbetonissa on korvattu isoilla kivillä sementtiä, joka oli myös tavallista huonolaatuisempaa.

Tie Torpedolahteen kulkee Kuolemanlaakson läpi. Vuonna 1937 siellä tapahtui lataamon räjähdys, jossa menehtyi useita työntekijöitä.

Torpedolahti on saanut nimensä kalliion louhitusta, suuresta torpedovarastosta.

– Sen sisällä on valkoiseksi kalkittua tilaa, samannäköisiä ovat saa-

ren muutkin luolahuoneet, kertoo Rauhala näyttäen kännykältään kuvaa torpedoluolasta.

Joidenkin pienempien linnoiterakennelmien ovet ovat edelleen auki, joten kesäretkelle kannattaa varustautua taskulampulla. Luolissa saattaa kohdata päiväpiilossaan nuokkuvia lepakoita.

Retkelle on hyvä varata reilusti aikaa, sillä luonoltaan karumpi Kuninkaansaari on myös näkemisen ar-

voinen. Eväshetken sopii saaren itäpuolella sijaitseva pieni hiekkaranta.

Vuorovene koukkaa kotimatkalta Suomenlinnassa. Rauhala kiinnittää retkeläisten huomion Suomenlinnan ja Vallisaaren linnoitteiden eroon. Suomenlinnassa muurit ovat tyylikkäämpiä ja rakentamisen jälki on ollut alkujaankin huolitellumpaa. Vallisaaren korjaamisessa ei tavoitella samaa. ■

OLEN NAKERTAJA! **arvoviulu HUNT** ASSIN MIES **ENERGINEN TYÖ-PAIKKA** **HIFI-MERKKI** LOPPUUN-PALAMISTA

OLEN AIVAN PUHKI!

RÖL-LINÄ **SUO-RAAN KYT-KETTY** **KONO-TUS-LAITE** **KULTA-VLA-DIMIR**

RAKEN-TAMISEN PELE **LÄ-HELTA TURKUA** **HARJU ANAA!**

TEHDÄ PAHAA **HUCKLE-BERRY** **TIETO** **KATA-JAN KAI-MOJA** **SOT-KUI-SIA** **VÄLI-AI-KOJA**

SAU-RII **SOVI-TAAN** **50** **KEKSIJÄN HAKEMA** **VÄHÄN METAL-LIA** **SILLÄ SI-SÄÄN**

VEHVILÄINEN KOMSI **MAHTI-PUN-TIS-TA**

PATUN KANSSA **SIIPAN VELJET** **MI-RAAK-KELIT** **SISILI-ASSA** **IRONIAT MUUAL-LOLO** **TAI-TEILLA**

HYI OLUKON! EI KYPÄ-RÄÄ! **TOIS-TELUA** **OSA-VALTIO ALUE-RIASSA** **MONO-NEN** **PYSÄN-TYÄ**

STR-VINSKY **SIIP-PO-JEN ISÄT** **EI VOI RATSAS-TAA?** **ALKA-JAI-SIKSI** **ZYSKO-WICZ AFFLEK-** **YHDIS-TÄÄ**

KYL-LÄWIN

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

		9	4	1			8
7						5	
	4			5			3
		6		9			1
3		6		1			4
1			3		7		
4			2				6
		3					
	5		4	6	3		

		9	6				8
4			7			2	
	6			5			1
		4					1
							6
2	7					4	
9			5				7
		8			1		9
	2			9	1		

	7	1					
		9	4		2	5	
			1			7	4
2							5
6	1			7			
	3	4			8	9	
					6	2	

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

R **K**

11 10 1 2 3 4 10 23 11 14 4 1 2 6 7 14 14 20 21 14 8 8 20 8 12 8 10 21 15 21 7 20 16 16 13 16 3 17 20 16 20 19 2 17 10 11 2 13 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 2 21 16 20 19 19 2 17 10 11 2 13 23 9 11 1 14 5 9 4 2 2 12 2 12 2 2 2 7 16 6 4 20 5 10 9 16 14 20 7 3 2 6 19 2 6 2 20 15 13 14 2 11 11 2 6 21 20 13 10 16 16 13 2 6 10 12 20 16 24 16 3 16 14 16 15 15 13 2 4 1 4 6 2 20 2 21 8 14 20 16 4 2 16 20 8 14 16 3 7 16 7 9 4 15 21 22 2 13 24 16 6 8 20 6 8 11 11 16 13 11 16 20 4 13 2 10 15 20 16 14 2 6 11 16 6 19 12 20 20 20 14 2 2 6 16 16 16 5 24 16 13 15 14 2 20 20 7 10 4 3 2 24 6 9 10 8 1 9 10 14 5 2 11 15 13 3 11 7 15 13 2 9 8 16 5 18 21 2 13 14 10 4 23 8 15 6 21 8 23 12 8 16 13 4 13 20 21 17 13 20 2 21 16 18 18 16 8 20 22 16 6 2 23 20 7 2

Seeproja linnan puutarhassa

Lehtikuva

Mitä syntyy, kun asetetaan 100 000 hehtaarin maapalalle paljon barokkia, roimasti renessanssia, muutamat kirkon tornit ja roomalaistyylinen uima-allas? Lisätään elokuvateatteri ja seepralauma. Siitä syntyy lehtimogulin linna.

Rahalla saa ja hevosella, tai tässä tapauksessa pikemminkin seepralla pääsee. Hearst Castle Kalifornian kukkuloilla on pysäyttävä näky. Käynnistäni siellä on vierähtänyt vuosi poikineen, mutta muistan yhä elävästi paitsi pröystäilevän upean linnan, etenkin sitä ympäröivät tilukset.

Puutarhaa on silmäkantamattoon. Viehkeät kasvit ja vimpan päälle parturoitu nurmikko eivät kuitenkaan vie suurinta huomiota. Huomion kiinnittävät seeprat. Olin nähnyt aiemmin noita raitakylkikuljijoita ainoastaan luontofilmien savanneilla, ja niiden näkeminen livenä linnan vehreässä puutarhamiljöössä oli kuin unimaailmasta, tai vähintäänkin kuin elokuvista.

Hearstin linnan kodikseen rakennuttaneen **William Randolph Hearstin** elämäkin kuulostaa melkoiselta elokuvatarinalta. Hän syntyi miljonääriperheeseen San Franciscossa ja kuoli Beverly Hillsissä.

Williamin isäpappa keräsi suuren pesämunan Amerikan kultakuumeen tuoksinassa ja rakensi liikeimperiumin. William puolestaan keräsi lisää miljoonia kustantajana ja sanomalehtimogulina. Parhaina päivinä hän omisti viitisenkymmentä lehteä, ja lisäksi elokuvastudio, toki myös muun muassa kairoksia.

Hupsista, bungalowista tulikin linna

William Hearstin ei tarvinnut etsikellä kodilleen tonttia, sillä hän perin vanhemmiltaan yli sadantuhannen hehtaarin maat, joilla oli jo yksi viktoriaaninen kartano. William halusi kuitenkin rakennuttaa oman tuvan. Alkuun hän pohti vaatimatonta bungalow-tyyppistä asumusta. Nälkä kasvoi syödessä ja bungalow-piirrokset vaihtuivat arkkitehdin pöydällä linnaksi. Hearstilla oli paljon ideoita ja hän suunnitteli monia linnan osia ajan myötä myös uusiksi.

Rakennustyöt kestivät vuodesta 1919 vuoteen 1947.

Linnan isäntä oli suuri taiteen ystävä ja siellä riittikin tilaa panna taidekokoelmia näytille. Taidetta on laskettu olevan yhteensä noin 25 000 teosta. Hearst keräsi erityisesti eurooppalaista taidetta ja käytti sitä myös rakennusmateriaalina. Esi merkiksi hulpean, mosaiikkisen ulkouima-altaan yhteydessä on Euroopasta paikalle roudattu roomalaisen vanhan temppelin pääty. Linnan ulkomuotoa leimaavat tornitkin lainaavat muotokielen Euroopasta. Ne on rakennettu espanjalaisen Rondan kirkkotalon jäljitelmäksi. Hearst piti monentyyllisestä arkkitehtuurista ja taiteesta, ja niinpä linnan tyyliin onkin kauniisti saottuna monipuolinen.

William ei ollut itära miljonääri, vaan käytti rahojaan sellaiseen tyylisiin, että Roope Anka pyörtyisi. Hän järjesti loistokkaita juhlia. Linnan omalle lentokentälle saapui yk-

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, maajoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihaillemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Heinäkuun linnavisa

Tiedätkö, mikä on

Suomen suurin linna?
– Turun linna

Suurin asuttu linna maailmassa?
– Windsor Castle

Suomen suurin hiekkalinna?
– Suomen suurin hiekkalinna kohosi tänä vuonna kolmattatoista kertaa Lappeenrannan satamaan.

sityiskoneilla Hollywoodin kermia ja suurmiehiä. Juhlissa saattoi bongata muun muassa **Charlie Chaplinin**, **Cary Grantin**, **Joan Crawfordin**, **Clark Gablen**, **Greta Garbon**, **Bob Hopen**, **Franklin D. Rooseveltin** ja **Winston Churchillin**. Tilasta ei tullut pulaa: 8 300-neliömetrisessä Hearst Castlessa on 56 makuuhuonetta ja 19 olohuonetta. Tekemistäkin riitti: sai valita uiko sisä- vai ulkouima-altaassa vai katseliko mieluummin maailman suurimman yksityisen eläintarhan asukkeja kuten seeproja. Linnassa on tietysti myös oma tenniskenttä ja elokuvateatteri.

Seeproja ja linnaa pääsee nykyisin tarkastelemaan museokierroksella. Hearst Castle sijaitsee Santa Lucian vuorilla Kaliforniassa.

Kiipesitpä Santa Lucialle, Rukatunturille, Pyynikinharjulle tai kotipihan kivellet, nauti kesästä! ■

Helteisen heinäkuun toivotuksien,
Irma

Kampelat syövät simpukoita. Ne ovat malliltaan varsinaisia pohjaeläimiä, vain pään päällä olevat silmät näkyvät kampelan piilotellessa liejussa.

Elämää veneen alla

Antti Koli

Itämeri on vähäsuolainen murtovesi ja lajisto on köyhä. Kaikista vähiten lajeja on syvässä ja avoimessa meressä. Syvän meren elämä ei veneilijälle näy, paitsi erilaisten pyydysten avustamana.

Vene tai laiva kulkee ulapalla kuin tyhjän päällä. Vesi on vihertävää, kasveja ei ole ja ranta on kaukana. Rehevöitymisen aikakaudella vedessä voi nähdä leväpuuroa, mutta muutoin eliöt ovat piilossa.

Ulapan eli vapaan veden ekosysteemin perusta on kasviplanktonissa, johon kuuluu sinilevien lisäksi muun muassa viherleviä ja panssari-siimaleviä. Levät ovat liian pieniä ihmisilmälle, mutta runsaana esiintyessään ne saattavat liittyä yhteen näkyväksi puuroksi.

Levä kerää vedestä ravinteet ja auringonvalon avulla muuttaa ravinteet kasvuksi. Valoa on vain pintakerroksissa. Veden puhtaudesta riippuen levät kasvavat 1–10 metrin syvyyteen asti. Tätä alempana, meren pimeydessä kaikki aine ja energia on peräisin ylhäältä vajonneista eliöistä.

Levä on elinehto kaikille muille meren eliöille. Sitä syövät erilaiset eläinplanktonit. Osa eläinplanktonista, etenkin ne suuremmat, ovat

petoja eli syövät itseään pienempiä eläimiä. Avomerellä petoeläinplankton on sängen läpinäkyvää, eikä niin kovin suurta. Muutoin kalat, lähinnä silakka ja kilohaili popsivat ne liian nopeasti. Eläinplanktonia ovat muun muassa vesikirput ja hankajalkaiset.

Valo määrää eläinten esiintymissyvyyttä. Eläinplanktonista lähtien koko ketju vaeltaa päiväksi alas pimeään ja yöksi takaisin pintaan runsaamman ravinnon eli kasviplanktonin takia. Itse kukin luulee näin olevansa pedoilta suojassa. Tosin ehdottomasti pimeyteen pakeneminen ei ole, usein näkee tiiran saalistaneen silakan tai kuoreen keskellä kirkasta päivää. Silakkatroularelle vuorokausivaelluksen tunteminen on välttämättömyys.

Pinnalta pohjaan

Kuolleet levät, eläimet ja ulosteet laskeutuvat hitaasti pohjalle. Niiden hajoaminen alkaa jo matkalla. Suurin osa Itämeren pohjasta on mutaa ja liejua, se on syntynyt juuri ylhäältä laskeutuneesta tavarasta vuosien ajan. Osa pohjista on sentään soraa, etenkin Pohjanmerellä, Suomenlahdella on kallioharjanteita mutapohjien rinnalla.

Pohjalla on oma, pimeyden vuoksi kasviton eliöyhteisö. Siellä

on vain bakteereita ja eläimiä ja lähes kaikki aine ja energia tulee ylhäältä. Valtamerissä on niin syvää, että bakteerit ehtivät hajottaa suurimman osan laskeutuvasta aineksesta ennen kuin se edes ehtii pohjalle.

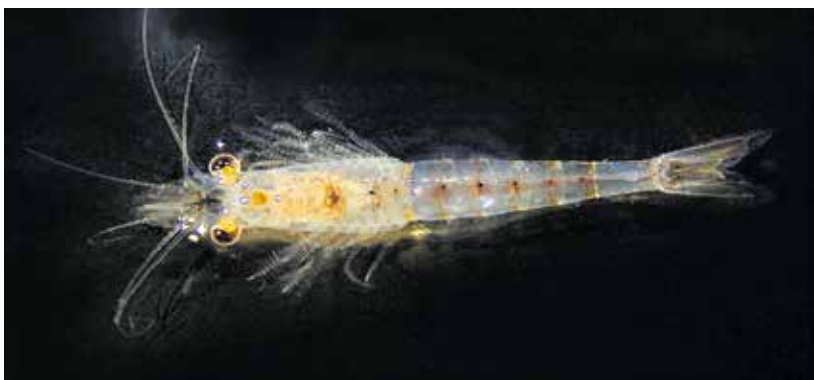
Simpukat suodattavat vettä ja käyttävät siinä olevan aineksen kasvuunsa. Liejusimpukka on mudan sisällä kymmenisen senttiä ja vain hengityspotki on pinnalla. Sydän-simpukka-lajit puolestaan suodatta-

vat vettä avaamalla kuorensa. Kampelat syövät simpukoita ja joutuvat sitten itse savustettuina ihmisen energian lähteiksi.

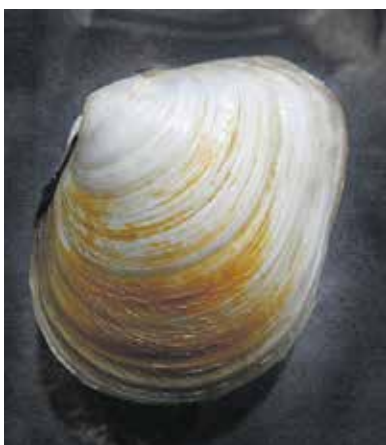
Simpukoiden lisäksi pohjalla on jonkin verran hyönteisten toukkia ja matoja. Mielenkiintoisimmat eläimet ovat äyriäisiä. Valtava, siis jopa kahdeksansenttinen kilkki on kaukaista sukua ravulle. Se syö raatoja ja toisaalta saalistaa pienempiä äyriäisiä pohjalla. Se osaa kaivautua pohjan liejuun, mutta joutuu silti

Härkäsimpulla on meressä sarvet, järvien syvänteissä ne ovat sarvettomia. Aivan avomerellä härkäsimput eivät esiinny, mutta syvällä rannan lähellä.

Jäänmassiainen on yleinen syvänmeren laji. Sen sukulaisia elää aivan rannantuntumassa parvina.

↑ Liejusimpukka kuivalla maalla, se on sulkenut kuorensa säikähettyään.

→ Liejusimpukka ja rantojen isompi hietasimpukka ovat työntäneet hengitysputkensa ulos, akvaariokuva.

Korvamedusa rantavesissä. Ne elävät avomerellä, kunnes syksyllä voimien vähetessä ajautuvat rantavesiin. Nuoruusvaiheet ovat pohjaan kiinnittyneinä.

turskan tai simpun, kuten härkäsim-pun ruuaksi.

Valkokatka on yleinen laji, tai itse asiassa niitä on kaksi lajia. Valkokatka on sentin mittainen, valkoinen pohjan ahertaja. Se on usein pohjien valtalaji, vaeltaen ylöspäin öisin. Jäänmassiainen on kalanpoikasen näköinen parvieläin. Päivät ne ovat pohjalla syvällä, mutta vaeltavat yöksi pintaan leviä syömään. Silakat seurailevat jäänmassiaisen vaelluksia, ja lohet ja nokkakalat silakoita.

Avomerellä elämää on laadullisesti ja määrällisesti paljon vähemmän kuin rannikolla, mutta suuren tilavuuden vuoksi se tuottaa silakoita, kilohaileja, lohia ja kampe-loita jopa riittävästi ihmisille. Sini-levät, silloin kun niitä on, kehittyvät vapaassa vedessä ja saattavat ajautua rannikolle. Tuntuu siltä, että leväkukinnot ovat vähentyneet viime vuosina, mikä on suuri ilo kaikille merenkulkijoille, myös eläimille. ■

Suolapulssista apua

ITÄMEREN pohjalla on vesien liiallisesta rehevyydestä johtuen happikato. Liian runsas kuollut kasviaines kuluttaa hapen pois, kun bakteerit hajottavat sen. Kaikki eläimet kuolevat hapettomassa tilassa, vain rikkidioksidilla toimivat bakteerit selviytyvät. Hapettoman pohjan mudassa on rikkivedystä johtuva mädän kanamunan haju.

Tanskan salmien läpi tulee toisinaan pulssi valtameren suo-laista vettä Itämereen. Se on murtovettä suolaisempaa ja siten painavampaa, kulkien pohjaa myöten Itämeren syvänteisiin. Se on hapekasta ja parantaa happiolosuhteita keskisellä Itämerellä. Samalla se tosin työntää pohjan ravinteikkaan veden pintaan levien käytettäväksi.

Joulukuussa 2014 tuli myrskyn ajamana suo-laista vettä ja sen seurauksena Itämeren hapettoman pohjan alue oli kesä-kuussa 2015 paljon aikaisempaa pienempi, mutta jo elokuussa näkyi hapettomien pohjien kasvu eli suolavesipulssin parantava vaikutus oli tullut jo käytetyksi.

#saankopalvella

ASBESTIPURKUKOULUTUS

Uusi Asbestilainsäädäntö astui voimaan vuoden 2016 alussa. Asbesti ja siihen liittyvät työ ovat viranomaisten valvoma toimintaa, mikä edellyttää työntekijältä Asbestipurkutyön näyttötutkinnon suorittamista.

Laitilassa 3.-7.10.2016/Porissa 14.-18.11.2016 (omaehtoinen päiväkoulutus). Koulutus (5 päivää) on tarkoitettu kaikille asbestipurkutöitä tekeville ja alalle aikoville.

Koulutukseen sisältyy uusien määräysten edellyttämä tutkintosuoritus. Vain tutkintotoimikunnan hyväksymä Talonrakennusalan ammattitutkinnon osan 56 Asbestityöt suorittaminen antaa uuden lainsäädännön mukaan oikeuden tehdä asbestitöitä, johon lupa haetaan Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallinto-virastolta.

Koulutuksessa tutustutaan asbestin purkamiseen liittyvään teoriaan, erityisvaatimuksiin, suojavälineisiin sekä koneisiin. Koulutukseen sisältyy näyttötyö.

Hinta: 650 € + tutkintomaksu 58 €.

Haku viimeistään 2 vk ennen koulutuksen alkamista sähköisellä lomakkeella www.winnova.fi-sivujen kautta.

Lisätiedot: yhteyshenkilö Markku Heino, p. 044 455 8110, markku.heino@winnova.fi

Tutustu monipuoliseen koulutustarjontamme osoitteessa **WWW.WINNOVA.FI** - Ota yhteyttä ja kysy lisää!

SUUNTA ETEENPÄIN

WINNOVA

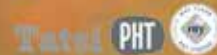
Syksyllä Lappiin?

Tuettu hyvinvointijakso haettavissa 31.7.16 saakka.

Tervetuloa löytämään voimaa, ystäviä ja hyvinvointia Muonion luonnosta 12.9- 16.9.2016!

1. askel- hyvinvointijakson ohjelmassa mm. melontaa, vaellusta, kalastusta ja yhdessä oloa nuotiokahvien merkeissä. Kurssilla tehdään hyvinvoinnin, liikunnan ja terveyden kokonaisvaltainen kartoitus.

Hinta täysihoidolla sisältäen ohjelman: 25€/vrk ja työttömiltä 12,50€/vrk. (Ei sis. matkoja). Jaksolle haetaan osoitteessa: tatsi.org/tuetut-lomat Lisätietoa Muonion kohteesta osoitteessa: www.utkujarvenmajat.fi

Rakkaudesta musiikkiin.

Alexi Mäkelä: **Love Records – Anna mulle lovee.** Future Film.

Jyri Vasamaa

Vaikka tämä elokuva kertookin pääasiassa **Atte Blomista** ja Love Recordsista, se kertoo myös **Toivo Kärjestä**. **Pirkka-Pekka Peteliuksen** esittämä Kärki on juuri sellainen, joka tuli esille jo Kalervo Kärjen mainiossa Sydämeni sävel-kirjassa. Ulospäin jyrkältä näyttävän levy-yhtiön johtajan kuoren alla elää yhä nuoruuden kiihkeä idealismi. Kärki ihailee salaa Blomia (**Jarkko Niemi**), itsepäistä pioneeria, jolla on halu julkaista uutta suomalaista musiikkia ja ravistella suomalaista kulttuuri-ilmapiiriä.

Elokuvan paras puoli onkin se, että se pyrkii näyttämään, minkälaisia ovat ihmisenä Atte Blom ja Toivo Kärki. Tämä ei ole mikään historian helppo pikakelaus, jollaiseksi lasken esimerkiksi Rautavaarasta ja Helis-

maasta kertovan Kulkuri ja joutsen-filmin. Tarina on hyvä, vaikka siinä on pieniä historiallisia kömmähdyksiä, kuten ovela **George Harrisonin** 1970-luvun Bangladesh-juliste, vaikka elokuvassa eletään siinä kohtaa vuotta 1967.

Love Records perustettiin vuonna 1966, jolloin Atte Blom sai houkuttua mukaan **Otto Donnerin** ja **Christian Schwindtin**. Tarkoituksena oli julkaista kaikkea, mitä suuret levy-yhtiöt eivät julkaisseet: poliittista musiikkia, rockia, kansanmusiikkia, jazzia sekä lastenmusiikkia. Loven tarina kesti kolmetoista vuotta, ja siihen mahtui yli 350 LP:tä ja yhtä monta singleä. Kolmannes LP-levyistä ja yli puolet singleistä oli rokkia.

Ruotsinkielisen Blomin ansioksi on luettava koko suomenkielisen rockin nousu. Hänen ansiostaan pää-

si levyttämään Suomen Talvisota, jonka raunioista nousi **Rauli Bad-ding Somerjoki**, **M.A. Numminen**, ja runoileva **Jarkko Laine**. Seuraavassa aallossa tulivat **Isokynä Lindholm**, **Juice Leskinen**, **Mikko Alatalo**, **Veltto Virtanen** ja **Hurriganes**.

Atte Blomilla oli ja on ainutlaatuinen tapa elää yhdessä artistiensa kanssa. Hän elää heidän kanssaan ilot ja surut, makselee heidän ryyp-pyvelkojaan, asuntolainojaan, holtittomia taksimatkojaan ja hotelliöitä. Liiketaloudellisessa mielessä tällainen ei ole järkevää, mutta ei rock'n'roll liiketaloutta olekaan. Atte käsitteli kaikkia ihmisinä, ei artisteina, eikä kohderyhmälle kulutus-hyödykkeitä tuottavana tulosvastuullisina yksikköinä. Siitä syystä hänen suojissaan syntynyt musiikki innostaa edelleen sekä yleisöä että uusia muusikkopolvia. ■

Kiitämme: Elokuva piirtää todentuntuisen kuvan Atte Blomista ja Toivo Kärjestä.

Moitimme: Pikku mokia aikajärjestyksessä.

Kyllä Siperia opettaa

Ari Turunen: **Ettekö te tiedä, kuka minä olen? Ylimielisyyden historia.** Atena.

Johanna Hellsten

Harvoin sitä saa lukea historia-teosta, joka hykerryttää yhtä paljon kuin **Ari Turusen** mainio katsaus ylimielisyyden historiaan. Neljäs, uudistettu painos saa pohtimaan, eikö ihminen ikinä opi, että ylpeys käy lankeemuksen edellä.

Turunen metsästää kirjassaan historiallisia käännekohtia, joissa muutos on tapahtunut jonkin naurretavan ja vähäpätöisen asian takia.

Munattu momentti voi olla vähättelyä, tuudittautumista omaan erinomaisuuteen, kulttuurillista omahyväisyyttä tai monopoliase-man aiheuttamaa itseriittoisuutta, Turunen kirjoittaa.

Kirjassa käydään läpi ylimielisiä möhläyksiä **Aleksanteri Suuren**, Rooman valtakunnan, **Napoleonin**, siirtomaahallinnon ja Vietnamin so-

dan kautta. Lähemmäs nykyaikaa Turunen tuo ylimielisyyden pohtimalla yritysten organisaatiokulttuuria muun muassa Sonerassa ja Enronissa. Vastustajan tai tavallisen kansan vähättely on johtanut monen poliittisen tai taloudellisen imperiumin tuhoon.

Kirja synnyttääkin mielenkiintoista pohdintaa nyt Brexitin varjossa ja **Donald Trumpin** nousussa Yhdysvaltain presidenttikisassa ja miksei myöskin kotimaisten perussuomalaisten nousussa suureksi puolueeksi; eliitin ylimielinen suhtautuminen ”vääränlaisiksi” koke-miaan mielipiteitä ja tunteita kohtaan voi jälleen kerran osoittautua virheeksi. Esimerkiksi Trumpille naureskeli sekä demokraatti- että republikaanieliitti, eikä hänen mahdollisuuksiinsa esivaaleissa uskonut kukaan. Ja miten siinä kävikään?

Kirja päättyykin mielenkiintoiseen lukuun nöyryyden tärkeydestä. Moni esimerkki historiasta muistuttaa meitä siitä, että menestys on usein kiinni puhtaasta sattumasta ja onnesta, ei omasta erinomaisuudestamme. Myös suvaitsevaisuus, humanismi ja muiden kuunteleminen herkällä korvalla on parempi tae kestävästä menestyksestä ja onnesta kuin korskeus ja usko erehtymättömyyteen. ■

Kiitämme: Hauska teos yhdistää luettavalla tavalla teoriaa, historiaa, nykypäivää ja hirtehistä huumoria.

Moitimme: Pitänee odottaa viidettä, uudistettua painosta, jotta pääsee lukemaan, kuinka Turunen tuo viimeaikaisen maailmanpolitiikan osaksi kirjan juonta.

”Tämän on pakko olla elävä?”

Sara Hildénin taidemuseo Tampereella tarjoaa Pohjoismaisesti erittäin merkittävää kuvaveistoa.

Maija Ulmanen

Ron Mueck on kansainvälisesti merkittävä kuvanveistäjä, jonka teoksia ei ole koskaan aiemmin esitelty Pohjoismaissa. Näyttelyyn tulee esille muun muassa kymmenen taitelijan veistosta.

Taiteilija syntyi vuonna 1958 Melbournessa, Australiassa. Hän oppi kädentaidot saksalaissyntyisiltä vanhemmiltaan, jotka olivat mo-

lemmat nukentekijöitä. Nykyisin Lontoossa asuva ja työskentelevä Mueck toimi ennen taitelijanuraansa nukentekijänä sekä valmisti fotorealistisia malleja ja animatronic-hahmoja filmi- ja mainosteollisuuden käyttöön. Nyttämmin taiteellisessa työskentelyssään hän hyödyn-tää näitä tekniikoita.

Mueck kuvaa teoksissaan ihmisiä ja ihmisyä. Hänen tyylilleen on ominaista häkellyttävän todentuntuinen ja läsnäoleva mittakaava.

Sara Hildénin taidemuseo sijaitsee Särkänniemessä, Tampereella. Näyttely on katseltavissa 2.6–16.10.2016. ■

Jussi Koivunen

Hanslankarin polokka

Jo 8-vuotiaana rakennustyömaalle apulaiseksi töihin mennyt **Seija Nousiainen** lähetti alla julkaistavan kupletin lehtemme julkaistavaksi.

Nykyään ansaittuja eläkepäiviä viettävä rouva toivoisi, että joku sen vielä jonain päivänä esittäisi. ■

Hanslankarin polokka.

Nuorena menin raksalle töihin, miesten kanssa mittelöihin. Hommat sain hanslankarin, apuriksi kahen rapparin. Rapparit mätki laastia vimmatusti, paljut tyhjjeni aika rajusti. ”Tyttö ,tyttö laastia tänne, tiiliä ala jo mättee, Uusia mestoja ala jo laittoo, urakoita kohta jo haittoo. Lapio ota toiseen kättee.

Apurin vala tekemään jo ala, etkö ossoo sittää, ei tästä tule mittää. Apurilla jo punaset posket, silmätkin vuosi kuin kosket. Raksalla kaikki reiluu sakkii, enkä ottanu heti pakkii. Ennen oli muurari raksan kunkku, iltasin maistui myös punkku. Aamulla kun päätä kivisti, apuri sai melkein niitata nästisti. Kunnian sai kuulla apuriparka, muutenkin niin ujo ja arka. Aina laastissa jottai vikkoo, voi sitä apuri likkoo.

Nähdnyt olen monenlaista raksaa, Etera mulle eläkettä jo maksaa. Keinutuolissa istun ja aikoja mietin, mukavaa oli, minkä raksalla vietin. Ei pyöri raksalla apurin pylly, laastia jauhaa jo sähköllä mylly.

Ei laiteta tiilipokkii naisen selekää, miehetkin sitä pelekäis.

RATKAISUT

5	3	9	4	1	7	6	8	2
7	6	1	3	2	8	5	4	9
8	4	2	9	6	5	1	7	3
2	7	6	5	9	4	8	3	1
3	8	5	6	7	1	2	9	4
1	9	4	8	3	2	7	5	6
4	1	7	2	8	3	9	6	5
6	2	3	7	5	9	4	1	8
9	5	8	1	4	6	3	2	7
3	5	9	6	1	2	7	8	4
4	8	1	7	9	3	2	6	5
7	6	2	8	4	5	9	3	1
8	3	4	9	2	7	5	1	6
1	9	5	4	3	6	8	2	7
2	7	6	1	5	8	4	9	3
9	1	3	5	8	4	6	7	2
6	4	8	2	7	1	3	5	9
5	2	7	3	6	9	1	4	8
4	5	2	8	1	6	7	3	9
3	7	1	2	9	5	4	8	6
8	6	9	4	7	3	2	5	1
9	8	5	1	6	2	3	7	4
2	4	7	3	8	9	1	6	5
6	1	3	5	4	7	8	9	2
5	3	4	6	2	8	9	1	7
1	9	8	7	5	4	6	2	3
7	2	6	9	3	1	5	4	8

		A	H	A		B	O	A	T		A	R	A	B	I				
		M	E	L	K	E	I	N		A		J		K	U	T	S		
		A	L	L	U		O	N	L	I	N	E		A	R	S	I		
		T	E	O	T		L	I	E	T	O	L	A	I	N	E	N		
		F	I	N	N		Ä		H	O	S	U	A		O	T			
V	E	T	O		E	D	A	M		D		T		T	A	U	O	T	
E	T	U	R	E	U	N	A		P	R	E	S	I	D	E	N	T	T	I
N	O	E	T		R		T		Ö	I	N	E	N		T		S		
T	A	T	U		U	R	A	K	K	A		K		P	A	A	T	O	S
T			N	A	T	A		E	T	N	A		A	A	I	T	A		
I	L	M	A	N		H	I	U	S		I	V	A	T		N	L		
	A		U	T	A	H		K	A	M	A		E	T	S	A	T	A	
I	N	H	O	T	A		M	U	U	L	I	T	O	N		O	P	A	S
I	G	O	R		S		E	N	S	I	N		S	T	O	P	A	T	A
L	O	K	A		A	P	E	T		B	E	N	I	T		E	L	I	N
I	T	U	N	E	N		T	O	S	I	N		N	I	I	T	A	T	A

				M	K		P	A	V	E		K	H	M							
				P	I	E	N	A			Y	L	U	Ä	S	E	P	A	L	U	S
				A	R	R					Ö	K	M	J	S	T	R				
				R	I	C	C	I			N	S	O	I	S	Ä	T	Ä	J	Ä	
				V	E	U					C	F	B	T	K	R	O				
				E	H	D	O	T			R	G	H	D	R	U	T	I	I	N	I
				K	E	U									V	C	T				
A	I			T	E	K	S	T	A	R	I	T	B		B	A	C	K	M	A	N
H	Ö	M	P	S	Y		Ö	E	A	A	J	A	A	U	I						
L	E		T	Y	K	Ö	I	S	T	U	V	A	L	B	A	L	A	T	O	N	
S	A	M	M	A	L		R		T	N	K	I	I	N	A	L	K	J			
T	I		D	I	V	I	S	I	O	O	N	A		E	P	E	L	A	T	A	
R	Ä	S	T	I	E	A				I	T	Ä	S	I	V	U	I	U			
Ö	E		O	R	G	A	N	D	I	L	Ä	T	L	Ä	M	M	I	N			
M	I	T	E	N	A	K	O	T	I	S	A	L	M	I	L	B	J				
T	T		S	A	A	L	I	I		Y	D	I	N	O	S	A	T				
T	U	K	E	V	A		D	L	Ö	K	Ä	P	Ö	K	S	Y	A	M	O		
N	V		M	U	O	N	A		Ö	Ä	I	Y	F	R	A	N	S				
K	E	H	Ä		O	L	R	Ä	H	J	A	I	N	E	N	T	R	C			
N	T	A	R	I	F	F	I	Ä	T	G	I	L	A	H	T	U	A				

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määrämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehdot kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pi-

detyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut porttikoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
  - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och

slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.

– Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkinomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSBRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteytietosi!

TAPAHTUMAT

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Perinteinen kesätapahtuma ti 16.8. klo 10, Hirvasmäentie 113, Vehmaa. Päivän ohjelma aloitetaan ruokailulla. Sen jälkeen leikkimielisiä kilpailuja. Sauna lämpimää, omat pyyhkeet mukaan. Makkaran paistoa ja lopuksi lähtökahvit. Tarjoilujen vuoksi ilmoittautumiset viimeistään ti 9.8., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811.
Perinteinen risteily 29.–30.8. Tallinnaan. Lähtö ma 29.8. klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturilta ja paluu ti 30.8. noin klo 24 samaan paikkaan. Linja-auto kulkee reittiä Vaajakoski–Joutsa–satama. Matkan hinta 40 €/hlö. Hyttejä varattu 56 hengelle. Ilmoittautumiset viimeistään ke 10.8., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811. Tervetuloa mukaan!

Os. 051, Jyväskylä

Perinteinen perheretki la 20.8. Särkänniemeen jäsenille perheineen. Lähtö klo 10 Harjukadun tilausajolaiturista ja paluumatkalle lähdetään klo 18. Hinta 20 €/hlö, joka sisältää: matkan ja rannekkeen. Ilmoittautuminen viimeistään su 31.7., Leena Lehtinen p. 040 760 5518. Tervetuloa! Hallitus

Os. 060, Kouvola

Jäsenmatka 8.–11.9. Kuusamon Rukalle. Ilmoittautumiset viimeistään 23.7., Mika Nikkanen p. 040 849 9499. Tarkemmat tiedot matkasta: www.rakennusliittoasasto60.fi. Vielä mahtuu mukaan! Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Teatterimatka 22.–23.10. Turkuun. Bussi lähtee la 22.10. klo 14 Siltamäen ostarilta ja klo 14.30 Hyrylän uimahallilta. Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään pe 30.9., Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi. Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Risteily syyskuussa Tallinnaan. Tarkempi lähtöaika selviää tämän kuun aikana. Halukkaita osallistujia pyydetään ilmoittautumaan Kari Tiaiselle p. 050 585 6264. Hallitus

Os. 173, Lappeenranta

Veteraanien ja työttömien ilta-päivä pe 19.8. klo 12–16 Honkasaaressa. Tarjolla kahvia, pullaa ja virvokkeita. Saunat ja makkaragrilli kuumana. Tervetuloa! Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Koko perheen kesätapahtuma la 6.8. klo 9 rakentajien mökillä. Ohjelmassa: rantaongintaa, saunomista ja yhdessäoloa. Syömmelounasta noin klo 13, muikkukeitto lisukkeineen sekä päiväkahvit. Päivän lomassa myös makkaran paistoa. Ruokailun järjestämistä varten ilmoittautumiset viimeistään ma 1.8. mikko.vaisanen@pp.inet.fi tai 0400752644 Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 240, Juankoski

Keilaus- ja uintimatka la 6.8. Tahkovoorelle. Lähtö klo 10 Juankosken torilta. Uikkarit mukaan. Ilmoittautuminen viimeistään su 24.7., Erkki p. 040 840 4641. Hallitus

Os. 244, Kurikka

Onkipäivä la 31.8. klo 10.30 Jurvan Kivi- ja Levalammen tekojärvellä, Allastie 159, Jurva. Tarjolla makkaraa ja muita herkkuja. Toivotaan hyvää keliä ja kalaonnea. Tervetuloa! Hallitus

Os. 391, Turun putkimiehet ja -eristäjät

Kolme päivää Tallinnassa 10.–12.10. Lähtö ma 10.10. klo 7.30 Puutorilta, Maariankatu, Turku. Hinta jäsenelle ja seuralaiselle 125 €/hlö, muille 155 €/hlö. Hintaan sisältyy: bussikuljetukset koko matkan ajan, kansipaikat laivalla Helsinki–Tallinna–Helsinki, aamiaisen laivalla menomatalla, majoituksen kahden hengen huoneessa/kaksi yötä Hotelli Euroopassa sekä hotelliaamiaiset. Hotelli sijaitsee 150 metrin päässä satamasta. Tallinnaan saavuttaessa opastettu kiertoajelu. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ke 10.8., Reijo p. 041 543 7141, arkisin klo 15 jälkeen. Veteraanijaosto

Os. 614, Oulun muurarit

Perinteinen syystapahtuma pe 5.8. klo 18, ravintola Nallikari, Nallikarinranta 15, Oulu. Osasto tarjoaa jäsenelle/puolisolle kahdesta ruokavaihtoehdosta valinnan mukaan. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 29.7., Kari Mustonen p. 0400 586 862. Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Ylitalo Raili 15.7., Vilppula. Os. 010, Tampere

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSA OLEVAT SAARROT 22.6.2016

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous-Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- SDD Company Oy
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü

TAPAHTUMAT

- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- TONU Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

LOMIA

RANTAKUNNAS – RAKENTAJIEN LOMAKEIDAS

Rantakunnas sijaitsee Pohjanlahden rannalla Uudenkaupungin Pyhämaan kylässä. Alue 12,5 hehtaaria ja rajoittuu Isojärveen. Rantaviivaa on yhteensä 600 m. Alueella on 8 mökkiä (4 vuodetta, jääkaappi, keittolevy ja kahvinkeitin), 2 saunaa, takkahuone, keitto- ja grillikatos sekä 2 wc:tä. Teltta- ja asuntovaunupaikkoja. Ympäristössä hyvät marja- ja sienimetsät, veneitä ja kalastusmahdollisuus. Varattava mukaan omat keitto- ja ruokailuvälineet sekä liinavaatteet tai makuupussit.

1.6.–1.9. välisenä aikana Rantakunnas on avoimena ympäri vuorokauden, kun taas touko-, syys- ja lokakuussa vain perjantaista sunnuntaihin.

Rantakunnaksen hinnasto:

Mökki, jäsenosasto	17 €/vrk	80 €/viikko
Mökki, liiton jäsen	20 €/vrk	100 €/viikko
Takkahuone, jäsenosasto	35 €/vrk	27 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Takkahuone, muu liiton osasto	45 €/vrk	37 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Asuntovaunu ilman sähköä	9 €/vrk	
Asuntovaunu sähköllä	11 €/vrk	
Saunatunti 2 aikuista + lapset	4 €, ylimeneviltä lisähinta 1 €/hlö	
Asuntovaunu, kesä	230 €	
Asuntovaunu, sähkö kwh	0,18 €	
Vene, päivä	4 €	
Teltta, vuorokausi	5 €	

Tiedustelut ja varaukset Jari Aalto p. 040 547 6879.

TAPAHTUMIA

RAKENTAJAVETERAANIIEN MATKA LAPPEENRANTAAN Kymen alue

Aika: to 11.8. klo 10–15

Paikka: Linnoituksen alue, Lappeenranta

Ohjelma: klo 10 Tulokahvit ravintola Kehruuhuone, Kristiinankatu 20
Tutustuminen linnoituksen museoihin ym.
Kansanedustaja Anneli Kiljunen
Lounas, Kehruuhuone
Iltapäiväkahvit, Kehruuhuone
klo 15 Kotimatalle

Bussikuljetukset:

Reitti 1 (Jyrkilä Oy)

klo 6.45	Pyhtää, ABC-asema
6.55	Pyhtää, Huutjärven koulu
7.00	Sutela, pikavuoropysäkki
7.10	Kotka, linja-autoasema
7.20	Karhula, linja-autoasema
7.45	Hamina, linja-autoasema
8.00	Leikari, pysäkki
8.30	Kuusankoski, pysäkki
8.40	Kouvola, linja-autoasema
9.30	Taavetti, K-market

Reitti 2 (Ruokolahden Bussipalvelut Ky)

klo 9.00	Ruokolahti, Rasila
9.10	Vuoksenniska, Tori
9.20	Mansikkala, liikenneasema
9.30	Imatra, Olavinkatu
9.40	Joutseno, linja-autoasema
9.50	Lauritsala, Karjalantien pikavuoropysäkki

Tervetuloa matkalle mukaan!

**Rakennusliitto Kymen aluejärjestö
Veteraaniryhmä**

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoidajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAIHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4
PL 307, 00531 Helsinki
1.6.–31.8.
Vaihde 020 774 003 ma-pe klo 8.30–15.15
sähköposti:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Rakennusalan Työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki
sähköposti:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Keskustoimisto on suljettuna 27.6.–31.7.

(5 viikkoa)

Palvelunumerot 1.6.–31.8.

Jäsenasiat
020 690 231

Työehtoasiat
020 690 232

Työttömyyskassa
020 690 230

Takaisinperintä
020 690 250

Palveluaika ma-pe
klo 8.30–15.15

Palvelunumeroihin soittaessa
puhelu maksaa lankapuhelimella
paikallisverkkomaksun ja matka-
puhelimella matkapuhelinmaksun.

Työttömyyskassan päiväraahakemukset toimitetaan osoitteella:

Rakennusalan
työttömyyskassa/
Skannauskeskus
PL 135, 70101 Kuopio

Jäsenrekisteriin toimitettavat asiakirjat toimitetaan osoitteella:

Rakennusliitto ry/
Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Toimistojen aukioloajat

Toimistot avoinna
maanantaisin
8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna
ma 8.30–16.30
ti-pe 8.30–15.15

TOIMINTA-ALUEET

**ETELÄINEN
UUDENMAAN ALUETOIMISTO**
Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,
Hämeenkatu 32
15140 Lahti
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

**ITÄINEN
ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO**
Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,
Torikatu 30,
80100 Joensuu
Toimisto suljettuna 1.6.–31.7. (remontti)
Mikkelin toimisto,
Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

KYMEN ALUETOIMISTO
Kouvolankatu 18,
45100 Kouvola
Toimisto suljettuna 4.–31.7. (4 viikkoa)

**LOUNAIS-SUOMI
SATAKUNNAN ALUETOIMISTO**
Liisankatu 18,
28100 Pori
Toimisto suljettuna 4.–31.7. (4 viikkoa)

TURUN ALUETOIMISTO
Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

**LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI
HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto,**
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,
Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO
Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä
Toimisto suljettuna 18.7.–22.8. (5 viikkoa)

POHJANMAAN ALUETOIMISTO
Pitkäkatu 43
65100 Vaasa
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

**POHJOINEN
KAINUUN ALUETOIMISTO**
Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

**LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto,**
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

Rovaniemen toimisto,
Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi
Toimisto suljettuna 27.6.–31.7. (5 viikkoa)

OULUN ALUETOIMISTO
Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Rion olympialaiset

Yle TV2 5.8.–21.8.

Uskomattoman käsittämätöntä: golf palaa olympialajiksi 112 vuoden jälkeen. Mitalikahveja ei kannata kuitenkaan vielä keitellä, sillä **Mikko Ilonen** puttailee maailmanlistalla vasta sijalla 248. Paloilevassa Brasiliassa äimistellään myös rugbya, jossa pelivälinettä kuljetetaan eteenpäin syöttämällä sitä taaksepäin. Ja koska Maa on rugbyallosta poiketen pyöreä, vedellään Suomessa kisojen aikaan hirssiä. Studioissa puolestamme valvovat **Jere Nurminen** ja **Kristiina Kekäläinen**.

Pemberleyn kartanon tragedia

Yle TV1 21.00 tiistai 19.7.

Romantiikan aikakausi näyttää jatkuvan maailman tappiin, sillä perhanan BBC on muokannut tv-sarjaksi **P. D. Jamesin** dekkarin, joka on kirjoitettu jatko-osaksi **Jane Austenin** romaanille Ylpeys ja ennakkoluulo, joka tunnetaan paitsi tv-sarjana myös elokuvana. Sarjan alkaessa Darcy ja Elizabeth ovat olleet naimisissa kuusi vuotta. Pariskunta järjestää tanssiaiset, mutta ne on peruttava, kun joku tekee murhan, josta syytetään Darcyn lankomiestä George "Vilunki" Wickhamia.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Latinalaisamerikkalaiset

Yle Teema 21.00 tiistai 9.8.

Vihdoinkin meille kyynikoille selitetään, mitä tarkoittaa amerikkalainen latinokulttuuri. Se syntyy, kun espanjalaiset tutkimusmatkailijat saavat tuulta purjeisiinsa ja ulottavat eurooppalaisen sivistyksen rapakon taakse 1500-luvulla. USA:n talouden porskuttaessa 1800- ja 1900-luvuilla eteläisemmiltä alueilta vyöryy herkkupatojen ääreen halpaa työvoimaa, jota edustavat muun muassa **Christina Aguilera**, **Jennifer Lopez** ja **Charlie Sheen**. Dokumentissa on kuusi järkeenkäypää osaa.

Komisario Lewis

Yle TV1 21.10 lauantai 23.7.

Tätä on odotettu: puiseva brittisarja päättyy kolmeen uuteen jaksoon, joita ennen TV1 tapansa mukaan kiusaa katsojia edellisten tuotantokausien uusinoilla. Yhdeksäs ja vihoviimeinen kausi alkaa tuttuun tapaan jaksolla, jossa jonkun opiskelijan kuolemasta paljastuu epäilyttäviä piirteitä. Oxfordissa kun ollaan, murhan motiiveiksi arvellaan huumeita, seksiä sekä yhteiskuntaa. Rikosta ei ratkaista revolverilla vaan särpimällä olutta kannalle rakennetussa pubissa.

Tarzanin legenda

Ensi-ilta perjantai 15.7.

Toverimme Tarzan (**Alexander Skarsgård**) palaa viidakkoon vetelehdittyään vuosia lontoolaisessa kartanossa. Belgialainen siirtomaajurmuri (**Christoph Waltz**) on punonut sankarin hengenmenoksi juonen, mutta se menee myttyyn, kun lordi Greystoke riuhtaisee yltään tärkätyn paitansa, tarttuu lähimpään liaaniin ja kiljaisee keuhkoistaan apinoiden kuninkaan kutsuhuudon. Sen kuulee myös edellisestä kerrasta emansipoitunut Jane (**Margot Robbie**).

Lehdestä reväistystä

Te ette vaan, tytöt, tajuu

Suomen Yrittäjien työmarkkinajohtaja **Janne Makkula** katsoi asiakseen opettaa kansanedustaja **Outi Alanko-Kahiluotoa** ja Vihreiden Yrittäjien puheenjohtaja **Kaisa Hernbergiä** itsensätyöllistäjien työttömyysturvakysymyksistä *Helsingin Sanomien* yleisönosastolla 7.7.2016.

Alanko-Kahiluoto ja Hernberg olivat aiemmassa yleisönosastokirjoituksessaan ilmaisseet huolensa siitä, että vähäistäkin yritystoimintaa harjoittavat on laskettu täysin yrittäjiksi vuoden vaihteesta lukien, kun aiemmin heidän katsottiin työllistyvän omassa työssään, ja että eri teoimistoissa lakia tulkitaan eri tavoin.

Makkulan mukaan mitään syytä huoleen ei ole. Eikä millään kirjoituksessa mainitulla ongelmalla ole mitään tekemistä minkään kanssa. Täällä ei ole mitään nähtävää. Jatkakaa matkaanne. Suomen Yrittäjät on freelancerin ystävä.

Lakkoilu vai uusi elämä?

Kesäloma alkaa ja mieli on iloinen. Vai onko? Meillä keksi toimitusjohtaja uudistuksen. Firma on kuulemma savuton. Hyvä, että työnantaja ajattelee työntekijöiden parasta. Tosin uudistus tuli hiukan erikoisella tavalla. Tili-nauhan mukana ilmoitus: tupakointi työmailla kielletty, alkaen 1.7.2016. Myös kahvitauot kuuluvat työaikaan, joten niidenkään aikana ei polteta.

On varmaan hyvä että työnantaja ajattelee työntekijöiden terveyttä. Minä kylläkin epäilen, että takana ei ole duunarin etu, vaan ajansäästö. Elleivät miehet tuhlaa aikaa tupakointiin ja kuvien katseluun, tuotanto nousee. Näkemystäni vahvistaa ilmoituksen tyyli. Ei ehdotusta korvaushoidoista, piiskarahaa raittiille taikka muitakaan korvauksia.

Tuossahan mennään sopimuksen yksipuoliseen muuttamiseen. Kaikki työntekijät eivät asiaan suhtautuneet kovinkaan positiivisesti. En minäkään. Tuon tien päässä on vaipat jalassa työskentelevät duunarit hyvään jenkimaliin. Minä kyllä joulujuhlissa ehdotin, että irtisanoo koko porukan ja ottaa takaisin vain tupakoimattomat. Ei käynyt johtajalle. Luullakseni tiesi, että aika harva on takaisin tuossa, jos eroon pääsee.

Jos nyt kumminkin lähdetään siitä, että sopimuksia voi yksipuolisella päätöksellä muuttaa, minulle se käy. Siirryn yksipuolisella ilmoituksella nelipäiväiseen työviikkoon an-

siofasoa alentamatta. Kypsyttää vaan jo etukäteen, koska epäilen työnantajan puolella olevan muutosvastarintaa. Luultavasti heillä on sellainen käsitys, ettei sopimuksia voi noin vain muuttaa neuvottelematta. Sama käsitys oli minullakin. Ajat muuttuvat ja sopimusten pitävyys sen mukana. Kannattaa muistaa, että yksityisomistuskin on sopimus, jolla sattuu nykyisin olemaan lainvoima. Ei ehkä ikuisesti.

Hesarin yleisönosastolla oli maininta myöskin niin sanotusta kiky-sopimuksesta. Joku lakimies väitti, että työajan jatkaminen eli palkan alennus on laiton sopimuksen muutos, joka saattaa poikia oikeusjuttuja. En tuota tiedä, eikä se Rakennusliiton työkohteissa ole ajankohtainen ongelma vielä. Näyttää kuitenkin hiukan siltä, että lähitulevaisuudessa tarvitaan lakimiehiä useammassa jutussa. Elikkä ei ole lomafilis mitenkään katossa kun tietää, että loman jälkeen alkaa täysi sota työmaalla.

Jos tuo tupakkasota hävitään, en viitsi edes kuvitella jatkoa. Isännille nimittäin ei riitä mikään, jahka alkuun pääsevät. Aina kun joustoista tai heikennyksistä puhutaan, kannattaa muistaa, että niille ei ole rajaa. Ei ole kaukana ajat, jolloin tehtiin 14 tunnin työpäivää kuutena päivänä viikossa. Ne kultaiset ajat tuntuvat olevan palaamassa. Silloin muutokset toteutettiin lakoilemalla. Kerätkäähän toverit henkilökohtaista lakkokassaa, sitä tullaan tarvitsemaan. ■

Punakynä
Auvo Rouvinen, Kitee

Healthy Business

Dustcontrol®

NÄKYVÄTÖN

VAARALLISIN ON SE, JOTA ET NÄE

Tietyt riskit on helppo nähdä, mutta osa vaaroista ei ole näkyviä. Pienimmät, ne sinulle näkymättömät hiukkaset tunkeutuvat keuhkojen syvimpiin osiin ja jäävät sinne.

Paras tapa on imeä näkymätön ja näkyvä pöly jo kohteesta, jossa se syntyy. Puhdas työympäristö tarkoittaa samalla tervettä työpaikkaa, vähemmän käyttöhäiriöitä ja tuotteiden korkeampaa laatua. Meillä tämä on Healthy Business.

Katso sivuilta dustcontrol.fi, miten me hoidamme pois sen, mitä et näe.